

Instans: Socialnämnden
Tid: Tisdag den 21 november kl. 13:15
Plats: Nossan (A-sal), kommunhuset, Herrljunga

Dag för justering: torsdag, 23 november 2023
Förslag på justerare: Jan Knudsen (SD)

Samtliga ärenden har beretts av socialnämndens presidium.

Observera att sekretesshandlingar delas ut för genomläsning innan sammanträdet i enlighet med beslut på socialnämndens sammanträde den 21 maj 2013, § 60/2013.

Carina Fredriksen (S)
Ordförande

Markus Larsson
Sekreterare

Information:

- SN= slutgiltigt beslut fattas i socialnämnden
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
13.15			Sammanträdet öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
			Godkännande av dagordningen			Ordförande
13.20	1	INFO	Föreläsning av Anhörigas riksförbund	--	--	Representant från Anhörigas riksförbund
14.15	2	INFO	Föreläsning av FoU Sjuhärads välfärds styrgrupp	--	--	Representant från FoU Sjuhärad välfärd
15.00	3	INFO	Förvaltningen informerar	--	--	Socialchef
15.10	4	SN	Månadsuppföljning 2023-10-31 för socialnämnden	SN 2023/6	X	Controller
15.25	5	SN	Handlingsplan för budget i balans för socialnämnden 2023	SN 2023/6	X	Socialchef
15.40	6	KS	Avtal mellan Herrljunga kommun och FoU Sjuhärad välfärd för perioden 2024-2027	SN 2023/152	X	Socialchef
15.45	7	SN	Nationella brukarundersökningen – Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2023	SN 2023/154	X	SAS
16.00	8	KF	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS 2023-09-30	SN 2023/67	X	SAS
16.10	9	INFO	Återrapport från kontaktpolitiker	--	--	Ordförande

NR	Meddelandeförteckning	DNR	Handlingar bifogas
1	Svar till kommunrevisionen inför ansvarsprovning 2023	SN 2023/155	X
2	KF § 164/2023-10-30 Delårsrapport 2023-08-31 för Herrljunga kommun	SN 2023/7	X
3	KF § 176/2023-10-30 Avsägelse som ersättare i socialnämnden	SN 2023/P-26	X
4	KF § 177/2023-10-30 Fyllnadsval av ersättare i socialnämnden	SN 2023/P-27	X
5	FSG Protokoll 2023-10-20	SN 2023/15	X
6	Styrelseprotokoll från Mediapoolen Västra Götaland AB 2023-10-30	SN 2023/94	X
7	Delårsrapport januari-september 2023 från Mediapoolen Västra Götaland AB	SN 2023/94	X
8	Verksamhetsberättelse 2023 och verksamhetsplan 2024 för FoU Sjuhärad Valfärd	SN 2023/156	X
9	FSG Protokoll 2023-11-16	2023/15	X

NR	Delegeringsbeslut	DNR	Handlingar bifogas
1	Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2023-10-01 – 2023-10-31	--	VS
2	Beslut om tillfälligt utökad delegation	SN 2023/65	VS

Månadsuppföljning per 2023-10-31 för socialnämnden

Sammanfattning

Socialförvaltningen prognostiserar ett underskott om 6 100 tkr per den sista oktober 2023. I denna prognos ingår resultatföring av flyktingbuffert för nyanlända med 1 700 tkr, vilket innebär att ordinarie verksamhet prognostiseras ett underskott på 7 800 tkr. Det är framför allt ökade kostnader för LSS extern regi, hemtjänst, personlig assistans, samt placeringar barn och familj som bidrar till det prognostiserade underskottet.

Prognosen har förbättrats sedan augusti, vilket beror på hemflytt av placeringar inom extern LSS samt att Försäkringskassan har tagit över del av kostnadsansvaret på grund av ändrat beslut. Vård och omsorg prognostiserar även de en bättre prognos inom bland annat hemtjänsten. Bättre samverkan mellan avdelningar, högre effektivitet samt minskat antal beviljade biståndstimmar har varit orsaker till förbättringen inom hemtjänsten.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-02
Månadsrapport per 2023-10-31

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner månadsrapporten.

Malin Rickardsson
Controller

Bakgrund

Enligt gällande verksamhets- och ekonomistyrningsprinciper ska förvaltningen upprätta en månadsuppföljning som ska presenteras för nämnden. Vid prognostiserat underskott ska åtgärder presenteras för att korrigera förväntat underskott. Konsekvenser av presenterade åtgärder ska redovisas. Arbetet gällande åtgärder och handlingsplan sker kontinuerligt. Månadsuppföljning ska göras per februari, april, juli och oktober enligt ekonomistyrningsprinciperna.

Ekonomisk bedömning

Med oktobers utfall som grund har det upprättats en helårsprognos som visar på ett underskott på 6 100 tkr.

Förvaltning		RSUM	År Budget	År Prognos	Avvikelse prognos vs budget	Förändring prognos
Socialnämnd	Intäkter		-49 842	-58 235	8 393	2 112
Socialnämnd	Personalkostnader		205 169	211 894	-6 725	-325
Socialnämnd	Lokalkostnader, energi, VA		15 290	16 480	-1 190	-100
Socialnämnd	Övriga kostnader		68 006	74 584	-6 578	3 813
Socialnämnd	Kapitalkostnad		943	943	0	0
		Nettokostnad	239 566	245 666	-6 100	5 500

Ansvarsområde	År Budget	År Prognos	Avvikelse prognos vs budget	Förändring prognos
Nämnd	571	571	0	0
Förvaltningsledning	15 964	13 214	2 750	300
Individ och familjeomsorg	43 056	42 606	450	400
Vård och omsorg	131 487	135 762	- 4 200	3 350
Socialt stöd	48 413	53 514	-5 100	1 450
	239 566	245 666	-6 100	5 500

Samverkan

Samverkas på FSG den 16 november 2023.

Ärende 4

DIARIENUMMER: SN-2023-6
FASTSTÄLLD/INSTANS: Socialnämnden
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2023-11-02
DOKUMENTANSVAR: Socialchef

Månadsrapport

per den 2023-10-31

Med prognos för 2023-12-31
Socialnämnden

**Herrljunga
kommun**

SAMMANFATTNING

Socialförvaltningen prognostiserar ett underskott om 6 100 tkr per den sista oktober 2023. I denna prognos ingår resultatföring av flyktingbuffert för nyanlända med 1 700 tkr, vilket innebär att ordinarie verksamhet prognostiseras ett underskott på 7 800 tkr. Det är framför allt ökade kostnader för LSS extern regi, hemtjänst, personlig assistans, samt placeringar barn och familj som bidrar till det prognostiserade underskottet.

Prognosen har förbättrats sedan augusti, vilket beror på hemflytt av placeringar inom extern LSS samt att Försäkringskassan har tagit över del av kostnadsansvaret på grund av ändrat beslut. Vård och omsorg prognostiserar även de en bättre prognos inom bland annat hemtjänsten. Bättre samverkan mellan avdelningar, högre effektivitet samt minskat antal beviljade biståndstimmar har lett till en förbättring.

Driftredovisning

Prognos helår 2023

Förvaltning	RSUM	År Budget	År Prognos	Avvikelse prognos vs budget	Förändring prognos
Socialnämnd	Intäkter	-49 842	-58 235	8 393	2 112
Socialnämnd	Personalkostnader	205 169	211 894	-6 725	-325
Socialnämnd	Lokalkostnader, energi, VA	15 290	16 480	-1 190	-100
Socialnämnd	Övriga kostnader	68 006	74 584	-6 578	3 813
Socialnämnd	Kapitalkostnad	943	943	0	0
Nettokostnad		239 566	245 666	-6 100	5 500

Ansvarsområde	År Budget	År Prognos	Avvikelse prognos vs budget	Förändring prognos
Nämnd	571	571	0	0
Förvaltningsledning	15 964	13 214	2 750	300
Individ och familjeomsorg	43 056	42 606	450	400
Vård och omsorg	131 487	135 762	- 4 200	3 350
Socialt stöd	48 413	53 514	-5 100	1 450
	239 566	245 666	-6 100	5 500

Ytterligare detaljer per ansvar finns i bilaga 1.

Redovisning av orsaker och åtgärder

Socialnämnd

Prognos: 0 tkr, oförändrad

Orsak: Nämnden prognostiserar en budget i balans.

Förvaltningsledning

Prognos: +2 750 tkr, förbättrad

Orsak: Förvaltningsledningen prognostiserar ett överskott om 2 750 tkr, varav 1 700 tkr avser resultatföring av 2018 års flyktinggrupp. Överskottet beror på lägre kostnader för hälso- och friskvårdsrelaterade tjänster samt minskade personalkostnader, då viss del av personalkostnader finansieras av statsbidrag.

Individ och familjeomsorg övergripande

Inom verksamheten handläggs all myndighetsutövning. Verksamheten är helt lagstyrd och handlägger ärenden efter ansökan från enskild eller efter anmälan om oro. Verksamheten har det yttersta ansvaret för samtliga personer som vistas i Herrljunga kommun. Ärenden som handläggs rör Barn och familj, försörjningsstöd, missbruk, bistånd, LSS, socialpsykiatri, våld i nära relation, familjerätt samt har del i Familjecentralens verksamhet. Verksamheten beviljar bistånd enligt SoL och LSS till placering i familjehem, försörjningsstöd, hemtjänst, SÄBO, behandlingshem, kontaktpersoner, behandlare, mm. Alla förekommande ärenden inom Socialförvaltningen går via Verksamhet IFO som efter ansökan eller anmälan och utredning tar beslut om att bevilja bistånd/insats eller besluta om avslag. Ett beslut om avslag kan gå vidare till Förvaltningsrätt och Kammarrätt för avgörande. Beslut kan även tas mot den enskildes vilja enligt LVU och LVM, då det finns en påtaglig risk för den enskildes hälsa och liv. Ansökan om vård beslutas av Förvaltningsrätten. Inom verksamheten finns även omsorgsavgifter, färdtjänst samt den administrativa enheten.

Prognos: + 900 tkr, förbättrad

Orsak: IFO övergripande prognostiseras ett överskott på 900 tkr vilket är en förändring om 100 tkr jämfört med föregående prognos. Överskottet beror främst på ökade intäkter för omsorgsavgifter samt lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakant tjänst. Även lägre kostnader för familjerådgivning bidrar till ett prognostiserat överskott.

IFO vuxen och bistånd

Verksamheten inkluderar handläggning vuxen, vuxen vård, ekonomiskt bistånd och behandlingsteamet.

Prognos: + 1 100 tkr, förbättring

Orsak: Vuxen och bistånd prognostiserar ett överskott på 1 100 tkr, vilket är en förbättring med 650 tkr jämfört med föregående prognos. Förbättringen beror på färre placeringar för missbruk och skyddat boende än budgeterat. Ekonomiskt bistånd prognostiserar en budget i balans.

IFO barn och familj

Verksamheten inkluderar handläggning barn och familj, barn och ungdomsvård samt EKB vård.

Prognos: - 3 000 tkr, försämrad

Orsak: Barn och familj visar en negativ prognos på 3 000 tkr vilket är en förändring om 350 tkr jämfört med föregående prognos. Största delen av underskottet beror

på ökade kostnader för vård av barn och unga med 3 800 tkr. Övrig behovsprövad vård visar ett underskott på 1 100 tkr medan kostnaderna för familjehemsvård överskrider budgeten med 2 750 tkr. Även ett mindre underskott återfinns på kontaktfamilj med 550 tkr. Totalt inom barn och familj så prognostiseras placeringar motsvarande 2 500 tkr finansieras av EKB bufferten. Medlen i denna så kallade EKB-buffert kommer från och med 2024 att vara slut. Handläggning barn och familj prognostiserar ett överskott på 800 tkr, vilket beror på vakanta tjänster och sjukskrivningar.

Åtgärd: Det råder kostnadsmedvetenhet och det tas fram prisalternativ till nya placeringar. Dock när det tillkommer flertalet placeringar så räcker inte de budgeterade medlen till.

IFO bistånd, stöd och administration

Verksamheten innefattar administration/reception IFO, handläggning äldre och funktionshinder samt färdtjänst.

Prognos: +1 450 tkr, oförändrad

Orsak: Bistånd stöd och administration prognostiseras ett överskott på 1 450 tkr vilket delvis beror på lägre personalkostnader på grund av vakanser och sjukskrivningar inom handläggning äldre och funktionshinder samt administration. Färdtjänst prognostiserar ett överskott på 700 tkr på grund av färre antal resor än budgeterat.

Gemensam verksamhet vård och omsorg

Prognos: + 1 600 tkr, förbättrad

Orsak: Vård och omsorg gemensamt redovisar en prognos om 1 600 tkr över budget vilket är en ökning om 400 tkr jämfört med föregående prognos. Orsaken till den förbättrade prognosen är vakanta tjänster för enhetschefer samt att delar av personalkostnaderna täcks av statsbidrag.

Hemtjänst

Prognos: - 4 150 tkr, förbättrad

Orsak: Hemtjänsten har under året arbetat med att förbättra effektiviteten och uppnått ett bättre resultat under hösten jämfört med årets början. Förbättringarna är kopplade till förändrade scheman och bättre samverkan mellan avdelningar. Antalet biståndstimmar har under hösten understigit förväntat utfall. Dessa orsaker tillsammans med en pessimistisk ekonomisk prognos visar på en förbättrad prognos vid årets slut med 2 850 tkr. Under oktober månad visar hemtjänsten en personalbudget i balans. Underskottet för året som helhet beror på två faktorer,

ungefär hälften av underskottet beror på att hemtjänsten inte har den effektivitet som man budgeterat för och till hälften på grund av högre volymer än budgeterat.

Prognos	
Hemtjänst gemensamt	500
Hemtjänst landsbygd	-1 950
Hemtjänst tätort	-1 750
Hemtjänst Ljung	-1 450
Trygghetstjänster	100
Nattpatrull	300
Stationsvägen gemensamt	100
Trygghetsboende	0
Hemtjänsten totalt (tkr)	-4 150

Översikt av prognos per kostnadsställe.

Åtgärd: Arbetet med att genomlysna och förändra arbetsätten inom hemtjänsten för att få en effektivare hemtjänst pågår och förbättringsområden identifieras, testas och utvärderas löpande.

Korttidsenhet och bemanning

Verksamheten inkluderar korttidsboende, dagverksamhet, Hagen natt, utskrivningsklara och timpersonal, bemanning samt bemanningspool.

Prognos: 0 tkr. Oförändrad

Orsak: Korttiden har under året haft en högre bemanning än budget. Den här trenden fortsätter även under sommaren och hösten vilket gör att korttiden gör ett underskott om 800 tkr. För 2023 täcks underskottet med statsbidraget "främja ett hållbart arbetsliv". Detta innebär att korttiden bedöms att ha en budget i balans vid årets slut. Bemanningssituationen ser oförändrad för 2024.

Särskilt boende, Hagen och Hemgården

Hemgården somatik

Prognos: 0 tkr, förbättrad

Orsak: Hemgården somatik förbättrar sin prognos med 600 tkr. En del av verksamheten täcks av ett statsbidrag om 967 tkr för att kunna säkerställa god och säker vård. Prognosen för augusti var pessimistisk och arbetet för att få en budget i balans har gett resultat. Under årets sista kvartal kommer personalbudgeten ligga i balans utifrån de förändringar som skett.

Hagen

Prognos: -1 000 tkr, förbättrad

Orsak: Hagen förbättrar sin prognos med 300. Tidigare prognos visade på ett underskott om 1 300 tkr på grund av ökade personalkostnader till följd av brukare med mer omfattande vårdbehov. Förbättringen beror på god samverkan mellan avdelningar vilket innebär lägre vikariekostnader vilket kommer innebära att personalbudgeten ligger i balans.

Hemgården demens

Prognos: - 1 500 tkr, försämrad

Orsak: Hemgården demens har försämrat sin prognos med 900 tkr. Prognosen per augusti blev en felbedömning och borde varit ett högre underskott än tidigare redovisat. Underskottet på enheten beror delvis på att man under våren inte klarade att leverera god säker vård inom tilldelad budgetram samt att man har haft högre personalkostnader i samband med flytt till nya hagen. Under årets sista kvartal kommer personalbudgeten ligga i balans utifrån de förändringar som skett.

Nya hagen

Prognos: - 1 050 tkr, oförändrad

Orsak: Nya hagen visar en negativ prognos om 1 050 tkr. Denna prognos baseras på den hyreskostnad som avser juli – december men som inte finns budgeterad.

Hälso- och sjukvård

Prognos: + 1 900 tkr, förbättrad

Orsak: Hälso- och sjukvård redovisar ett prognostiserat överskott på 1 900 tkr, vilket är en ökning med 100 tkr sedan prognosen i augusti. Överskottet beror på att enheten under året har haft flera vakanta sjukskötersketjänster och det trots att det har hyrts in extern bemanning. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat samt att enheten har erhållit ett statsbidrag om 1 400 tkr för att öka antalet sjuksköterskestudenter.

Gemensam verksamhet Socialt Stöd

Socialt stöd består av fyra enhetschefsområden. Sysselsättningsenheten med arbetsmarknadsenhet, Daglig verksamhet enligt LSS och Tvätteri. Stöd och resurs består av Boendestöd och Stödboende och servicebostad enligt LSS.

Funktionshinderverksamhet 1 består av Gruppboende enl LSS, LSS extern regi samt boende socialpsykiatri (externa platser). Funktionshinderverksamhet 2 består av KTS, ledsagning och avlösarservice LSS, personlig assistans både extern och i egen regi samt kontaktpersoner. Socialt Stöd är en utförarverksamhet och styrs av inflödet av nya ärenden vilka då påverkar budget direkt.

Prognos: + 200 tkr, oförändrad

Orsak: Socialt stöd gemensamt redovisar ett prognostiserat överskott på 200 tkr på grund av viss tid av cheftjänst har finansierats av statsbidrag.

Funktionshinder 1

Inom verksamheten finns gruppboende enl. LSS, LSS extern regi, samt boende socialpsykiatri (externa platser).

Prognos: - 4 900 tkr, förbättrad

Orsak: Funktionshinder 1 prognostiseras ett underskott på 4 900 tkr, vilket är en förbättring med 950 tkr jämfört med föregående prognos. Förbättringen beror huvudsakligen på lägre kostnader inom extern LSS genom arbetet med hemflyttning av placeringar. Totalt prognostiseras ett underskott på extern LSS om 5 100 tkr. Utöver detta prognostiseras ett överskott på 200 tkr för gruppboende enligt LSS till följd av lägre personalkostnader.

Åtgärd: Arbetet har påbörjats för att på sikt flytta hem de externa placeringarna, när den nya gruppboenden öppnar våren 2024.

Funktionshinder 2

Verksamheten inkluderar KTS, ledsagning och avlösarservice LSS, personlig assistans både extern och i egen regi samt kontaktpersoner

Prognos: - 1 500 tkr, förbättrad

Orsak: Funktionshinder 2 redovisar ett prognostiserat utfall på minus 1 500 tkr, beroende på ökade kostnader för personlig assistans, vilket delvis beror på tillkommande ärenden och förändrade behov. En viss förbättring ses dock per oktober jämfört med föregående prognos då del av kostnadsansvaret har tagits över av Försäkringskassan på grund av ändrat beslut. Korttidstillsyn (KTS), ledsagning och avlösarservice prognostiserar ett mindre överskott på personalkostnader. Kontaktpersoner visar däremot ett mindre underskott på grund av fler tillkommande ärenden.

Åtgärd: Kostnadsmedvetenhet råder och fokus ligger på att se över möjligheterna till samplanering för att minska personalkostnaderna framöver.

Stöd och resurs

Verksamheten inkluderar: Boendestöd samt servicebostad.

Prognos: 400 tkr, försämrad

Orsak: Enheten stöd och resurs har en positiv prognos på 400 tkr vilket är en försämring med 100 tkr jämfört med föregående prognos. Försämringen beror på delvis på högre personalkostnader på Servicebostad LSS samt högre hyreskostnader på det periodvis har varit vakanta lägenheter. Det prognostiserade underskottet på servicebostad LSS vägs upp av det lägre personalkostnader på boendestöd.

Sysselsättning

Verksamheten inkluderar Arbetsmarknadsenhet, Daglig verksamhet och Tvätteri.

Prognos: 700 tkr, oförändrad

Orsak: Sysselsättning prognostiserar ett överskott på 700 tkr, vilket beror på att vakanta tjänster inom arbetsmarknadsenhetens (AME) och tvätten tillfälligt inte kommer att tillsättas fullt ut under 2023. En pensionsavgång inom tvätten bemannas med arbetsmarknadsanställda och viss utökning av ordinarie anställda. Ytterligare prognostiserar mer intäkter från arbetsförmedlingen då förvaltningen rekvirerat mer jämfört med vad som är budgeterat.

Investeringar

INVESTERINGAR Belopp netto (tkr)	Budget 2023	Om- budgetering	Summa Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse helår
Förstudie Hagen demenscentra	0	-1 267	-1 267	-1 267	0
Renovering Hemgården	500	200	700	700	0
Brandskydd Hemgården	0	3 993	3 993	0	3 993
Hagen ombyggnation + nybyggnation	50 000	-2 588	47 412	37 412	10 000
S:a investeringar gm IN	50 500	338	50 838	64 166	0
Inventarier SN	500	0	500	500	0
Infrastruktur IT	200	0	200	200	0
Nytt verksamhetssystem	0	937	937	537	400
Hjälpmedel SN	200	0	200	200	0
Inventarier Hagen	1 925	700	2 625	2 025	600
Inv dagträff/hemtjänst	0	262	262	0	262
Läkemedel- och värdeskåp SÄBO	150	0	150	150	0
IT konf. rum IFO	100	0	100	100	0
Inv mm gruppbo. LSS	375	0	375	0	375
Inv mm kortidsvist LSS	750	0	750	0	750
Ombyggnad Hemgården	0	800	800	800	0
S:a investeringar egna	4 200	2 699	6 899	4 512	2 387

Kommentar till utfall och prognos investeringar

Av ovan investeringar förväntas fyra projekt inte bli färdigställda under 2023 och behöver ombudgeteras till 2024. Dessa är inventarier Hagen, inventarier mm gruppboende LSS, Inventarier korttidvistelse LSS samt verksamhetssystem.

Brandskydd

Budgeten för brandskyddet av hemgården kommer att flyttas till 2024.

Renovering Hemgården

Avser fönsterrenovering som kommer att utföras under året.

Hagen ombyggnation + nybyggnation

Nybyggnad nya hagen och pågående ombyggnation av hagen.

Inventarier

Inköp av inventarier som sängar, sängbord mm har köpts in till korttiden.

Infrastruktur IT

Inköp av nya skärmar. Det planeras även för byte av telefoner inom hemtjänsten.

Nytt verksamhetssystem

Uppstartskostnader för upphandling och införande av nytt verksamhetssystem. Hela budget kommer inte att nyttjas under 2023 utan resterande medel kommer nyttjas under 2024.

Hjälpmedel

Inköp av liftar till vård och omsorg.

Inventarier Hagen

Inköp sker löpande under 2023. Hela budgeten kommer inte att nyttjas under 2023 utan delar av den sak räcka till hagen etapp 2.

Inventarier dagträff/hemtjänst

Dessa medel kommer inte att nyttjas då detta investeringsbeslut ligger kvar sedan tidigare och nu har ersatts av nya planer för vård och omsorgs verksamheter.

Läkemedel- och värdeskåp SÄBO

Inköp av läkemedelsskåp och värdeskåp planeras att köpas in under året.

IT konferensrum IFO

Befintliga konferens- och mötesrum behöver utrustas med teknik för digitala möten. Det planeras därför inköp för att kunna genomföra digitala möten.

Inventarier mm gruppbofastad LSS

Dessa medel kommer inte att nyttjas under 2023 då inflyt är beräknat till våren 2024.

Inventarier mm kortidsvistelse LSS

Dessa medel kommer inte att nyttjas under 2023 då inflyt är beräknat till våren 2024.

Ombyggnad Hemgården

Uppstart projektering av renovering för hemgården.

SOCIALFÖRVALTNING

Sandra Säljö

Malin Rickardsson

Socialchef

Controller

Bilaga 1

Enhet	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse helår	Förändring prognos
Nämnd	571	571	0	0
Förvaltningsledning*	15 964	13 214	2 750	300
IFO	43 056	42 606	450	400
IFO övergripande	1 838	938	900	100
IFO vuxen o bistånd	12 469	11 369	1 100	650
IFO barn och familj	19 502	22 502	-3 000	-350
IFO bistånd stöd o administration	9 247	7 797	1 450	0
Vård och omsorg	131 561	135 762	-4 200	3 350
Vård och omsorg gem	6 519	4 919	1 600	400
Nya Hagen säbo	0	1 050	-1 050	0
Korttid och bemanning	10 160	10 160	0	0
Hagen säbo	18 340	19 341	-1 000	300
Hemgården demens	10 554	12 054	-1 500	-900
Hälso- och sjukvård	25 309	23 409	1 900	100
Hemgården omvårdnad	15 911	15 911	0	600
Hemtjänst	44 767	48 917	-4 150	2 850
Socialt stöd	48 413	53 514	-5 100	1 450
Socialt stöd gem	3 255	3 055	200	0
Funktionshinder 1	14 943	19 843	-4 900	950
Funktionshinder 2	13 473	14 973	-1 500	600
Stöd och resurs	8 766	8 366	400	-100
Sysselsättning	7 977	7 277	700	0
Totalsumma	239 566	245 666	- 6 100	5 500

*Inklusive resultatföring av 2018 års flyktingmedel, 1 700 tkr.

Handlingsplan för budget i balans för socialnämnden 2023

Sammanfattning

I februari presenterade socialförvaltningen i sin första prognos för helåret 2023 ett underskott på **-12 450 tkr**. Utifrån denna prognos har socialnämnden gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan, med de åtgärder som behöver vidtas för att få en budget i balans under 2023.

I april visade socialförvaltningens ett underskott om **-13 550 tkr** en försämring med 1 100 tkr. Försämringen berodde till stor del på att tidigare prognos varit för optimistisk och att det varit svårt att kvalitetssäkra utfallet jämfört med budget.

I augusti uppvisade socialförvaltningen en förbättrad prognos med 1 950 tkr och utfallet prognosticerades då till **-11 600 tkr**.

I oktober uppvisar socialförvaltningen en ytterligare förbättrad prognos med 5 500 tkr och underskottet prognostiseras till **-6 100 tkr**.

Handlingsplanen presenterades till socialnämnden första gången i maj med förnyat uppdrag att presentera uppföljning på åtgärdsplanen i juni, september och november. I den nya prognosen finns verksamheter som gör ett bättre resultat och de som har ett försämrat resultat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-02

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden antar handlingsplan för budget i balans 2023 och skickar informationen vidare till kommunstyrelsen.

Sandra Säljö
Socialchef

För kännedom till: Kommunstyrelsen

Bakgrund

Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan som presenterar de åtgärder som måste vidtas för att försöka nå en budget i balans under 2023. Handlingsplanen togs fram efter första prognosen i februari.

Under rubriken åtgärdsplan presenteras de verksamheter som per sista oktober uppvisar en negativ prognos för 2023. Då socialförvaltningen arbetar med biståndsbedömda beslut som förändras efter faktiska behov hos kommunens medborgare, beslut som förvaltningen enligt lag är skyldiga att verkställa, kan förändringar i behovsunderlaget påverka prognosen framledes. Förvaltningen arbetar för effektiviseringar inom samtliga verksamheter för att förbättra prognosen, utöver det som redovisas nedan.

Förvaltningen har sedan januari en anställningsprövning där alla anställningar prövas av förvaltningsledningen innan de tillsätts. Från 2023-05-17 har ytterligare beslut fattats, beslutet har samverkats på extra FSG. Följande gäller: Verksamheter som har en budget i balans eller ett överskott hjälper till att balansera upp övriga enheters underskott. Enhetschefer med ett budgetunderskott skall arbeta aktivt med sina åtgärdsplaner för budget i balans som följs upp veckovis av verksamhetschef.

Utifrån detta förtydligas beslut om:

- Anställningsprövning, alla tjänster prövas och godkänns innan de läggs ut av förvaltningschef enligt tidigare beslut 2023-01. Avstämning skall alltid ha skett med ansvarig verksamhetschef innan det skickas till socialchef av verksamhetschef för prövning.
- Stopp för konsulter i ordinarie verksamhet som inte redan är inplanerade, omstrukturering och planering av arbetsuppgifter av ordinarie personal skall ske
- Inkösprövning (undantaget är de inköp som planeras på investeringar i innevarande år). Övriga inköp som är nödvändiga utifrån verksamhet skall godkännas av VC.
- Stopp för alla externa utbildningar som är förenade med en kostnad och som inte är inbokade per datumet 2023-05-17
- Stopp för all extern lokalhyra som är förenad med en kostnad, aktiviteter får ske i våra egna lokaler eller utomhus.
- All schemaläggning är enhetschefens ansvar.
- Innan VAB och tillfällig sjukfrånvaro ersätts av vikarie (korttidsfrånvaro) skall bedömning om arbetsuppgifter kan omstruktureras göras och prövas av enhetschef. Kontakt med övriga enheter skall tas för att hjälpa varandra om möjlighet finns.
- Budget kommer att följas som stående punkt varje vecka på alla ledningsgruppsmöten för både VC och FC.
- Risk och konsekvensanalyser görs när situationer uppstår då det kan innebära risk.

Förvaltningen söker alla aviserade statsbidrag, hittills har **21 534 tkr** tillförts budgetåret 2023 av dessa är 5 363 tkr överflyttade statsbidrag från 2022 som redan finansierar ordinarie verksamhet. Statsbidrag rekviderade 2023 är således **16 171 tkr**. Flera av statsbidragen för 2023 kan inte användas till redan pågående befintlig verksamhet utan är öronmärkta till specifika aktiviteter som innebär utökad verksamhet

Verksamheter som tagits bort ur åtgärdsplanen per sista oktober men som fanns med tidigare då de prognosticerade ett underskott är:

- Hemgården omvårdnad som nu har en budget i balans. I augusti prognostiserades ett underskott på – **600 tkr**.

Åtgärdsplan

INDIVID OCH FAMILJEOMSORGEN (IFO)

- IFO BARN OCH FAMILJ (BoF)
Prognostiseras - **3000 tkr** (försämrad med 350 tkr).

Den utökade försämringen beror på nya placeringar sedan förra uppföljningen. Underskottet beror på kostnader för familjehemsvård, budgeten täcker kostnaden för 24 av kommunens pågående placeringar och kommunen har den 31 oktober 34 (32 i maj, 29 i augusti) placeringar i familjehem och en på HVB hem (en i augusti). Av dessa är sju vårdnadsöverflyttade med samma kostnad, 31 placeringar i egna familjehem och tre i konsulentstödda familjehem. Förvaltningen använder konsulentstödda på grund av att det inte har gått att rekrytera egna familjehem. Dessa placeringar är som regel tre gånger så dyra som att ha familjehem i egen regi.

Viktigt att påpeka att EKB-bufferten år 2023 finansierar kostnader för sex placeringar som inte inkluderas ovan, en på HVB hem, fyra i familjehem och en kostnad för särskilt förordnad vårdnadshavare. Till en kostnad av 2 200 tkr. År 2024 är EKB-bufferten slut och dessa **sex** placeringar skall då inkluderas i ordinarie budget. Förvaltningen kommer då, om nuvarande antal placeringar kvarstår, att ha 37 placerade barn totalt (inkluderat familjehem, HVB och vårdnadsöverflyttade) men en budget som rymmer färre placeringar.

Planerade och vidtagna åtgärder per april:

- Månadsvisa uppföljningar, genomgång av planeringen och eventuell möjlighet till omförhandling av dygnspris på individnivå för alla pågående placeringar av enhetschef, handläggare och controller.
- Priseralternativ till nytillkomna placeringar ses över och följs upp av enhetschef och handläggare.
- Ett riktat arbete pågår nu för att minska kostnaderna för befintliga placeringar. Verksamheten arbetar för att hitta egna familjehem i de individärenden där hemgång inte bedöms rimlig på kort sikt och där det är möjligt ur ett barnperspektiv med ett byte av familjehem.
- Ett omfattande arbete med tidiga och kvalitativa insatser är inlett med behandlingsteamet som ett led i arbetet med att minska risken för nya placeringar och ett arbete pågår också för att skapa en tydlig struktur i samverkan för att kunna erbjuda förstärkt familjehemsvård i egen regi och därmed kunna minska risken för ökade kostnader i form av konsulentstödda och förstärkta familjehem i extern regi.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare. Inga nya åtgärder har vidtagits sedan april.

Planerade och vidtagna åtgärder per augusti:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare. Inga nya åtgärder har vidtagits sedan maj. Åtgärderna har fått effekt på utfallet och det prognosticerade underskottet har minskat.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare.
- En handläggare har under hösten utbildats i den så kallade Kälvestensmodellen, en utredningsmetod för att säkerställa att blivande familjehem utreds på ett kvalitativt säkert sätt. Med den kompetensen i verksamheten ökar möjligheten utan dröjsmål i att köpa in den kompetensen, rekrytera, utreda och skriva avtal med nya familjehem i egen regi.

VÅRD OCH OMSORG

- **SÄRSKILT BOENDE (SÄBO)**
SÄBO har en oförändrad prognos på – **3550 tkr**. Hemgården somatik och Hagen demens har en förbättrat prognosen med 900 tkr men prognosen blir trots detta oförändrad då Hemgården demens ökar sitt underskott med 900 tkr. Tidigare prognos har varit för optimistisk och det har varit svårt att kvalitetssäkra utfallet jämfört med budget. Nedanstående enheter har haft en högre bemanning än vad budget tillåter, kostnader har tillkommit för hyra nya Hagen och flytten från Hemgården till Hagen med alla kringresurser har inte haft någon extra budget utan kostnaderna har hamnat på driften.

Underskottet fördelar sig på följande sätt:

Nya Hagen dit Hemgården demens flyttat uppvisar ett underskott på helår med **-1050 tkr** (oförändrad) detta beror helt på att förvaltningen fått en hyreskostnad för sista halvåret för nya Hagen som förvaltningen inte har budget för.

Hemgården demens (nu flyttat till Nya Hagen) visar ett underskott om – **1 500 tkr** (försämring med 900 tkr) på grund av personalkostnader och kostnader för flytt från Hemgården till Hagen.

Hagen demens visar en prognos om – **1 000 tkr** (förbättring med 300 tkr) på grund av personalkostnader.

Planerade och vidtagna åtgärder per april:

- Rehabiliterande insatser pågår tillsammans med HR för berörda medarbetare
- Personalkostnaderna följs upp noggrant, schema- och resursplanering sker tätare
- Planering för att minska personalresurserna

Planerade och vidtagna åtgärder per maj:

- Åtgärderna från april pågår som ovanstående
- Nya uppföljningsmallar har tagits fram tillsammans med controller för att på ett bättre sätt kunna följa hur mycket personaltimmar som finns att använda i budget i jämförelse med hur många timmar som används i verksamheten. Detta för att skapa underlag som enhetscheferna lätt kan följa och förstå samt snabbt sätta in åtgärder om personaltimmarna ökar.
- Åtgärder pågår för att komma tillbaka till årsarbetare enligt tilldelad budget
- Regelbunden uppföljning på verksamhetschefs ledningsgrupp kring ekonomi

Planerade och vidtagna åtgärder per augusti:

- Oförändrade åtgärder från april-maj.

- Schemaläggning utifrån budget har tydliggjorts för enhetschef. De nya personaluppföljningsmallarna underlättar för enhetschefer att få bättre överblick och kan lättare hantera överkapacitet mot budget.
- Planering för att minska personalresurserna pågår över hela vård och omsorg.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare. Inga nya åtgärder har vidtagits sedan augusti.

- **HEMTJÄNST**

Hemtjänsten har en prognos på **-4 150 tkr** (förbättring med 2 850 tkr). Förbättringarna är kopplade till förändrade scheman och bättre samverkan mellan avdelningar. Antalet biståndstimmar har under hösten understigit förväntat utfall. Dessa orsaker tillsammans med en pessimistisk ekonomisk prognos visar på en förbättrad prognos. Underskottet beror fortfarande på hälften på ökade behov (demografi) och hälften på att effektiviteten inte är optimal. Effektiviteten har förbättrats till 59,73% (genomsnitt januari-september). I september låg effektiviteten på 63,4%.

Planerade och vidtagna åtgärder per april:

- Det pågår ett effektiviseringsprojekt inom hemtjänsten som har fokus på möjliga effektiviseringar samt ändrade arbetssätt.
- Timmarna och effektiviteten följs månad för månad tillsammans med projektledare, controller, EC, VC och FC
- Ruttoptimering och schemaanalys ses över för att nyttja befintliga resurser på bästa sätt.
- Revidering av riktlinjer för äldreomsorgen pågår
- Införandet av en brytpunkt vid 100 timmars hemtjänst pågår
- Hanteringen av serviceinsatser ses över
- Hantering av ledsagning ses över
- Dubbelbemanning följs månadsvis och övervägs noggrant
- Hantering av inköp ses över
- Införandet av social dagträff ses över med möjliga statsbidrag 2023

Planerade och vidtagna åtgärder per maj:

- Oförändrade sedan april
- Nya uppföljningsmallar har tagits fram tillsammans med controller för att på ett bättre sätt kunna följa hur mycket personaltimmar som finns att använda i budget i jämförelse med hur många timmar som används i verksamheten. Detta för att skapa underlag som enhetscheferna lätt kan följa och förstå samt snabbt sätta in åtgärder om personaltimmarna ökar.
- Kvalitetsstrateg har deltagit på medarbetarnas APT för att ha en dialog om effektivitet och arbetssätt samt vad som pågår strategiskt

Planerade och vidtagna åtgärder per augusti:

- Oförändrade sedan april-maj
- De nya uppföljningsmallarna för personaltid har vidareutvecklats och visar på ett tydligare sätt om avvikelser är baserade på volymförändringar eller på effektivitet.
- Nya riktlinjer för äldreomsorgen har beslutats och implementering pågår i handlägningsprocessen samt information på APT till medarbetarna.

- Brytpunkt på 100 timmar införs och mallar för utredningsmetodik samt beräkningar tas fram för handläggning av detta.
- Nytt mötesforum för avstämning/uppföljning ytterfall (brukartid >100 timmar) med EC bistånd samt EC hemtjänst.
- Nya mötesstrukturer gällande teamträffar för en effektivare uppföljning.
- Översyn av planeringsstruktur i TES.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare.
- Studiebesök i Vårgårda har skett för att se hur de optimerar/planerar ut tid
- Förvaltningen planerar att lyssna in möjligheten att införa läkemedelsrobotar
- Förvaltningen planerar för digitala inköp
- Ökad samverkan mellan avdelningarna har skett

SOCIALT STÖD

- FUNKTIONSHINDER 1

Funktionshinder 1 prognostiserar ett underskott på totalt – **4 900 tkr** (förbättrad med 950 tkr). Den stora förändringen i den förbättrade prognosen är att hemtagning av externa ärenden påbörjats och ger effekt redan 2023. Även Ringvägens gruppbostad har gjort avsevärd förbättring i personalbudgeten, en bättre prognos från -200 till +200 tkr.

I verksamheten finns en gruppbostad LSS, placeringar LSS extern regi samt boende socialpsykiatri (externa platser).

Planerade och vidtagna åtgärder per april:

- Arbetet har påbörjats för att flytta hem de externa placeringarna, Detta är ett omfattande arbete och ger ekonomiskt effekt först 2024 när ny gruppbostad i Herrljunga står klar.
- Möjligheten till att omförhandla avtalen pågår för pågående placeringar
- Gruppboستaden arbetar aktivt med bemanningskrav och schemaläggning. Nytt schema som beräknas ge effekt efter juni månad ger en minskning av bemanningen med 50%. Enhetschef och medarbetare ser samtidigt över hur personalstyrkan skall vara framöver utifrån förändrade behov.
- Samplanering mellan Ringvägens gruppbostad och andra enheter sker inom socialt stöd för att minska personalkostnaderna.
- Anställningar övervägs noga vid uppsägningar.
- Enhetschef följer upp frånvaro från första sjukdagen samt kontinuerligt under frånvaron.
- Beställning av timvikarier tas med enhetschef innan personalen lägger en beställning till bemanningen.
- Täta uppföljningar med personal som är på plats gällande vikariat tillsättning, tex om möjligt utifrån behov ej tillsätta alla timmar.
- Semesteransökningar sker utifrån kommande schemaperiod och inte i den perioden som är låst.
- Enhetschef följer omgående upp frånvaro, vad skall arbetsgivare göra, vad behöver individen själv göra, en dialog förs mellan arbetsgivare och arbetstagarare.

- Enhetschef samt schemaansvarig träffas och går igenom ny schemaperiod var 14:e dag där schemaläggs planerad frånvaro såsom semester, utbildning.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj:

- Oförändrade sedan april
- Samma åtgärder som är planerade för april kvarstår även för maj månad

Planerade och vidtagna åtgärder per augusti:

- Fortsatt arbete med bemanningskrav och schemaläggning på Ringvägen som ger ett positivt resultat.
- Fortsatt arbete med samplanering inom socialt stöd för att minska personalkostnaderna.
- Anställningar övervägs nogt vid uppsägningar.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare.
- Ett externt ärende verkställs from oktobermånad på hemmaplan
- Ett ärende har övergått till annan huvudman och verkställs nu av annan kommun

- FUNKTIONSHINDER 2

Funktionshinder 2 prognostiserar ett utfall på – **1 500 tkr** (förbättring med 600 tkr)

Underskottet beror främst på ökade kostnader för personlig assistans mot budget, vilket delvis beror på tillkommande ärenden och förändrade behov hos brukarna. En viss förbättring ses dock per oktober jämfört med föregående prognos då del av kostnadsansvaret har tagits över av Försäkringskassan på grund av ändrat beslut. Korttidstillsyn (KTS), ledsagning och avlösarservice prognostiserar ett mindre överskott på personalkostnader. Kontaktpersoner visar däremot ett mindre underskott på grund av fler tillkommande ärenden.

Planerade och vidtagna åtgärder per april:

- Aktivt arbete pågår med schemaläggning och hur resurspass planeras ut och fördelas om till andra enheter.
- Aktivt arbete med att nå budget i balans avseende personalkostnader där samverkan inom främst socialt stöd sker med resurspass som används och fördelas om vilket lett till att enheterna ej behövt ta in lika mycket timvikarier.
- Vid avslut av anställningar ses behovet av exakt procent över och anställs utefter det.
- Personalrulljans har lett till att enheten kan anställa på de procent/sysselsättningsgrad som det finns beslutade timmar för vilket förväntas ge ett resultat på en minskning med 30% under juni månad.
- Ett intensivt arbete pågår fortsatt med att planera ut resterande resurspass. Nyttillkommet ärende gör att vissa resurspass kan förläggas där vilket lett till att nyanställning ej behövts.
- Överskottet av arbetade timmar som uppstår utifrån överkapaciteten utifrån heltid som norm skickas till bemanningsenheten där överskottet på personaltimmar skall användas för att täcka frånvaro inom socialförvaltningen.
- Behovet av nyanställningar ses över noggrant innan rekrytering sker.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj:

- Oförändrade sedan april

- Avvaktar i ett assistansärende med att tillsätta en tillsvidare tjänst tills att de nya EU direktiven är klarlagda

Planerade och vidtagna åtgärder per augusti:

- Planerat ut resursspass
- Hanterat överskott av arbetade timmar både internt inom socialt stöd och förvaltningsövergripande
- Uppstart av två nya ärenden där intern samverkan ses över innan ny rekrytering sker

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

- Redan vidtagna åtgärder sker kontinuerligt och tillsvidare.
- Ett ärende har övergått från LSS ärende till SFB vilket innebär att kommunen får ersättning från Försäkringskassan för alla timmar över 20, innan bekostades hela ärendet av kommunen.

SN § 107

DNR SN 2023/6

Handlingsplan för budget i balans för socialnämnden 2023

Sammanfattning

I februari presenterade socialförvaltningen i sin första prognos för helåret 2023 ett underskott på -12 450 tkr. Utifrån denna prognos har socialnämnden gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan, med de åtgärder som behöver vidtas för att få en budget i balans under 2023.

I april visade socialförvaltningens ett underskott om – 13 550 tkr en försämring med 1 100 tkr. Försämringen berodde till stor del på att tidigare prognos varit för optimistisk och att det varit svårt att kvalitetssäkra utfallet jämfört med budget.

I augusti uppvisar socialförvaltningen en förbättrad prognos och utfallet prognosticeras till – 11 600 tkr.

Handlingsplanen presenterades till socialnämnden första gången i maj med förnyat uppdrag att presentera uppföljning på åtgärdsplanen i juni och september. I den nya prognosen finns verksamheter som gör ett bättre resultat än i april och de som har ett försämrat resultat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-09-15

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden antar handlingsplan för budget i balans 2023 och skickar informationen vidare till kommunstyrelsen.
- Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att presentera en uppföljning av handlingsplanen på socialnämnden i november.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Handlingsplan för budget i balans 2023 antas och informationen skickas vidare till kommunstyrelsen.
2. Förvaltningen uppdras att presentera en uppföljning av handlingsplanen på socialnämnden i november.

För kännedom till: Kommunstyrelsen

Avtal mellan Herrljunga kommun och FoU Sjuhärad Valfärd för perioden 2024-2027

Sammanfattning

Forskning och utveckling Sjuhärad välfärd (FoUS) har till syfte att bedriva forskning och utveckling för kommunerna i Sjuhärad och Högskolan i Borås inom välfärdsområdet med inriktning på sociala frågor inom det kommunala ansvarsområdet. Verksamheten i FoUS ska bedrivas i enlighet med av parterna beslutad verksamhetsprogram med tillhörande budget.

Nuvarande avtal mellan parterna går ut 2023-12-31 och ett nytt avtal behöver därför tecknas. Kostnaden för avtalet är 13 kr/invånare och finns sedan tidigare redan avsatta i socialnämndens budget. Kostnaden för Herrljunga beräknas bli ungefär 124 tkr vilket är samma summa som 2023.

Avtalsförslaget har gått igenom på FoUs styrgrupp. Styrgruppen godkände förslag till avtal och högskolan har därefter skickat ut det nya avtalet för antagande och signering i kommunerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-10-31

FoUs protokollsutdrag §3 23-09-22

Avtal mellan Herrljunga kommun och FoU för perioden 2024–2027

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta nytt avtal för perioden 2024–2027.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till: Kommunstyrelsen, FoU Sjuhärad Valfärd

M6tesdag: Fredag 22 september 2023
Tid: Kl. 13:00 -15:00
Plats: H6gskolan i Borås, D653 + digitalt via Zoom

Protokollsutdrag

3. Nytt avtal (2024-2027)

bilaga dnr 749-23

Avtalsf6rslaget gås igenom och några skrivningar f6rklaras. Det nya avtalet är i stora delar identiskt med tidigare avtal. Vissa f6rtydliganden har gjorts i de avsnitt som bl.a. avser verksamhetsplan, beslut om nya uppdrag och verksamhetsberättelse.

Kostnaden f6rdelas enligt nuvarande avtals nyckeltal; f6r kommunerna med 13 kr/invånare och år och en fast avgift f6r h6gskolan.

Styrgruppen godkänner f6rslaget till avtal och h6gskolan går vidare med att få parternas signering av avtalet.

Carina Théen
M6tessekreterare

2023-10-10

AVTAL
FoU Sjuhärad Valfärd
2024-01-01—2027-12-31

Innehållsförteckning

Avtal mellan parterna i FoU Sjuhärad Vålfärd	1
Firma	1
Parter	1
Syfte	2
Uppdrag	2
Ersättning	2
Styrning	2
Sammanträden	3
Beslut.....	3
Delegation.....	3
Ägarforum	3
Brukarperspektiv.....	4
Nya parter	4
Jäv.....	4
Basorganisation och medarbetares anknytning	4
Användning av forskningsresultat.....	4
Redovisning och uppföljning	5
Revisorer.....	5
Finansiering	5
Avtalsändringar.....	5
Avtalstid	5
Verksamhetens upphörande	5
Tvist.....	6
Övriga bestämmelser.....	6

Avtal mellan parterna i FoU Sjuhärad Valfärd

Verksamhet och drift vid fortsatt samverkan inom ramen för FoU Sjuhärad Valfärd (FoUS) bygger på detta samverkansavtal. Parterna förbinder sig att vara lojala med FoUS:s syfte och medger att detta avtal ska tolkas i ljuset av angivet syfte.

Mellan angivna parter har träffats följande fyra-åriga avtal.

1 Firma

- 1.1 FoU-enheten benämns ”FoU Sjuhärad Valfärd” och förkortas FoUS.

2 Parter

- 2.1 Bollebygds kommun
Kommunstyrelsen 517
83 BOLLEBYGD
- 2.2 Borås Stad
Kommunstyrelsen
501 80 BORÅS
- 2.3 Herrljunga kommun
Kommunstyrelsen
524 23 HERRLJUNGA
- 2.4 Marks kommun
Kommunstyrelsen
511 80 KINNA
- 2.5 Svenljunga kommun
Kommunstyrelsen
512 80 SVENLJUNGA
- 2.6 Tranemo kommun
Kommunstyrelsen
514 80 TRANEMO
- 2.7 Ulricehamns kommun
Kommunstyrelsen
523 86 ULRICEHAMN
- 2.8 Vårgårda kommun
Kommunstyrelsen
447 80 VÅRGÅRDA
- 2.9 Högskolan i Borås
501 90 BORÅS

3 Syfte

- 3.1 Syftet är att bedriva forskning och utveckling för ingående parter inom välfärdsområdet med inriktning på sociala frågor inom det kommunala ansvarsområdet.
- 3.2. Verksamheten i FoUS ska bedrivas i enlighet med av parterna beslutad verksamhetsplan med tillhörande budget. Beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget regleras i p. 8.1.

4 Uppdrag

- 4.1 Parterna ger Högskolan i Borås i uppdrag att förvalta FoUS i enlighet med verksamhetsplanen och i enlighet med vad styrgruppen beslutar samt i övrigt utföra de uppgifter som styrgruppen bestämmer enligt detta avtal.

Högskolan ska agera koordinatör där verksamhetschefen (inom högskolan benämnd föreståndare) har ansvar att leda och koordinera FoUS:s verksamhet.

Uppgiften ska omfatta att;

- tillse att verksamhetsplanen genomförs,
- samordna och lämna förslag till justeringar i verksamhetsplanen till styrgruppen inför det årliga ägarforumet,
- lämna förslag till och utarbeta förutsättningar för avtal för projekt inom FoUS till styrgruppen,
- avrapportera FoUS:s verksamhet till styrgruppen och internt till högskolan, följa upp och avrapportera projekt inom FoUS till styrgruppen samt
- ansvara för eventuella utbetalningar av medel parterna emellan, och anordna styrgruppens möten.

5 Ersättning

- 5.1 Högskolan ska ersättas för det uppdrag som utförs enligt punkt 4.1, från medel som parterna erlägger enligt punkt 18.1 samt från medel från samma konto som erhålles enligt punkt 18.2 och 18.3.
- 5.2 Högskolan ska löpande redovisa vilka kostnader som högskolan avser att debitera FoU Sjuhärad Vålfärd. Ett påslag om 17 procent på samtliga kostnader samt avtalsenlig hyra debiteras.

6 Styrning

- 6.1 Samtliga parter sätter samman en gemensam styrgrupp.
- 6.2 Varje kommun tillsätter en tjänsteman, förutom Borås stad som kan tillsätta två, och Högskolan i Borås, som tillsätter två. Vardera parten utser även ersättare för varje tjänsteman.
- 6.3 De organ som äger rätten att utse ledamöter och ersättare äger också rätten att entlediga dessa.
- 6.4 Styrgruppen kan även besluta om att adjungera även andra. Dessa personer äger ingen rösträtt.
- 6.5 Ett arbetsutskott tillsätts bestående av styrgruppens ordförande, verksamhetschef/föreståndare samt en representant från högskolan. Arbetsutskottet överlägger i löpande verksamhetsfrågor och förbereder agenda för styrgruppens möten.

- 6.6 Ordföranden ska väljas för två år i taget och väljs bland de ledamöter som utsetts av kommunerna. En av högskolans representanter ska vara vice ordförande.
- 6.7 Eventuell ersättning till ledamöter eller ersättare beslutas och betalas av det organ som tillsatt ledamoten eller ersättaren.
- 6.8 Som ett led i styrningen av verksamheten ska det finnas mål för verksamheten. Dessa skrivs in i verksamhetsplanen och följs upp av styrgruppen minst en gång per år.

7 Sammanträden

- 7.1 Ordföranden kallar till sammanträde. Kallelse ska skickas två veckor före sammanträdet, dagordning och handlingar för mötet skickas senast en vecka före sammanträdet.
- 7.2 Kallelse och övriga handlingar ska även sändas till ersättarna för kännedom. Ordinarie ledamot som är förhindrad att närvara vid ett sammanträde kallar själv sin ersättare. Rättidig kallelse ska anses ha skett även om ordinarie ledamot inte kallat sin ersättare.
- 7.3 Sammanträde kan hållas fysiskt, digitalt eller som en blandning av dessa varianter (hybridmöte). Ärende kan även avgöras vid sammanträde per capsulam, dvs. beslut fattas genom skriftligt förfarande utan att styrgruppen faktiskt sammanträffar.
- 7.4 Styrgruppen ska sammanträda minst fyra gånger per år. Extra möten genomförs om minst en tredjedel av styrgruppens medlemmar begär det.
- 7.5 Protokoll vid styrgruppens sammanträden ska föras av särskilt utsedd sekreterare. Protokoll ska justeras av ordföranden.

8 Beslut

- 8.1 Styrgruppen fattar beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget. För beslut om verksamhetsplan med tillhörande budget gäller att samtliga parter biträder beslutet. Beslut kan fattas per capsulam.
- 8.2 Styrgruppen har att bedriva verksamheten i enlighet med detta avtal samt beslutad verksamhetsplan med tillhörande budget.
- 8.3 I andra beslut än det som regleras i 8.1 har styrgruppen ansvar att gemensamt sträva efter full enighet. Nya projekt som tillkommer under året beslutas i styrgruppen.

9 Delegation

- 9.1 Styrgruppen delegerar till verksamhetschef/föreståndare i löpande verksamhet. Delegation får dock inte ske rörande beslut om verksamhetsplan med dess tillhörande budget samt gällande frågor av principiell beskaffenhet av större ekonomisk vikt.

10 Ägarforum

- 10.1 Ägarforum består av parternas representanter.

10.2 Styrgruppen kallar årligen till ett ägarforum. Där möts berörda förtroendevalda från samverkande parter. Verksamhetens inriktning och resultat diskuteras.

10.3 Ägarforum informeras årligen om verksamhetsplan.

11 Brukarperspektiv

11.1 Alla FoUS-projekt ska ha ett tydligt brukarperspektiv framskrivet som även ska genomsyra arbete och rapportering.

12 Nya parter

12.1 Om samtliga parter är eniga om det, kan nya kommuner eller andra intressenter, såsom utförare av social omsorg inom det geografiska området, få ingå som parter i detta avtal efter skriftlig förbindelse. De nya parterna ska erlägga en årlig avgift enligt 18.1 eller med belopp som övriga parter bestämmer.

13 Jäv

13.1 Styrgruppsledamot får inte handlägga frågor som rör avtal mellan ledamoten och någon av FoUS:s parter. Styrgruppsledamoten får inte heller handlägga frågor om avtal mellan FoUS:s parter och tredje man, om ledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot FoUS:s intresse.

14 Basorganisation och medarbetares anknytning

14.1 Den operativa verksamheten sköts av Högskolan i Borås i enlighet med detta avtal och verksamhetsplanen.

14.2 Parterna har att verka för att medarbetare hos respektive part ges goda villkor för att kunna arbeta i FoUS.

14.3 Till basorganisationen (verksamhetschef/föreståndare, administratör/handläggare och kommunikatör) anställs medarbetare vid Högskolan i Borås.

14.4 Forskare knyts till FoUS via avtal med aktuella parter.

14.5 Till mindre uppdrag inom FoUS, avseende tid och omfattning, knyts projektmedarbetare genom avtal med respektive part.

15 Användning av forskningsresultat

15.1 Forskningsresultat som genereras inom ramen för beviljade projekt ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt i parternas egna verksamheter. I projekt med flera parter kan projektparternas inbördes åtaganden, villkor om rätt till forskningsresultat m.m. samt annat av betydelse för samarbetet regleras i separata projektavtal mellan projektparterna.

16 Redovisning och uppföljning

- 16.1 Högskolan ska redovisa intäkter och kostnader till styrgruppen, bland annat innebärande att FoUS årsvis ska redovisa det ekonomiska utfallet och avge en verksamhetsberättelse. En avstämning mot upprättad budget ska också ske regelbundet.
- 16.2 Föreståndare gör årlig uppföljning gentemot verksamhetsplan, beslutade projekt och sammanfattar detta i en verksamhetsberättelse, vilken tas upp i styrgruppen. Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse ska skickas till Ägarforum av styrgruppen.

17 Revisorer

- 17.1 Samtliga parter medger att vardera partens utsedda revisorer får full insyn i FoUS med tillhörande dokumentation för att genomföra den revision vardera partens revisorer finner lämplig.

18 Finansiering

- 18.1 Samtliga parter ska halvårsvis bidra med medel till FoUS enligt följande finansieringsprincip: För kommunerna 13 kr/invånare och år och för Högskolan i Borås 1 mkr per år. Summan faktureras från högskolan under februari respektive september varje år. Högskolan ska föra medlen på särskilt konto.
- 18.2 Viss verksamhet avgiftsbeläggs, dvs. genererar intäkter till FoUS. Högskolan ska debitera externa avgifter och redovisa dessa som intäkter i FoUS, som ska särredovisas.
- 18.3 Parternas avsikt är att söka ytterligare externa medel till FoUS genom stöd/anslag från olika myndigheter, organ eller genom sponsring. Sådana medel ska föras på konto enligt punkt 16.1.
- 18.4 Vart 4e år i samband med avtalsförnyelse ska parternas bidrag justeras utifrån aktuellt invånarantal i det geografiska området som parterna representerar (justering enl. SCB).

19 Avtalsändringar

- 19.1 Ändringar av detta avtal ska vara skriftliga och undertecknade av samtliga parter för att vara gällande.

20 Avtalstid

- 20.1 Detta avtal löper från och med den 1 januari 2024 och gäller till och med den 31 december 2027. Avtalet ersätter nuvarande avtal från den 1 januari 2020 vilket upphör att gälla då detta avtal träder i kraft den 1 januari 2024.
- 20.2 Avtalet kan, från någon av parterna, skriftligen sägas upp under avtalstiden med en ettårig uppsägningstid. Avtalet sägs då upp med just den parten.

21 Verksamhetens upphörande

- 21.1 Om frågan uppkommer om FoUS ska upphöra ska styrgruppen sammankalla ett ägarforum för att behandla frågan.

Om FoUS upphör och det finns medel kvar på högskolans kostnadsställe för FoUS när samtliga skulder är betalda, ska dessa överblivna medel fördelas enligt vad parterna erlagt.

22 Tvist

- 22.1 Tvist enligt detta avtal ska avgöras av allmän domstol. Alt: Tvist med anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Om meningsmotsättningar uppstår som inte kan lösas av personer på operativ nivå får parterna påkalla att förhandlingar på ledningsnivå inleds i syfte att uppnå en uppgörelse i god anda och samförstånd. Kan en uppgörelse i godo inte träffas, ska tvisten avgöras av Borås tingsrätt som första instans.

23 Övriga bestämmelser

- 23.1 Parterna äger inte rätt att företräda varandra eller att ingå juridiskt bindande avtal å varandras vägnar annat än efter särskild för ändamålet utfärdad fullmakt. Inte heller utgör detta avtal någon grund för att anse att någon som helst separat juridisk person bildas.
- 23.2 Parterna äger rätt att i sin marknadsföring och annan information ange parternas deltagande i FoUS. Parts varumärke får dock inte användas annat än efter samtycke från respektive part.

Ulf Rapp
Ordförande i kommunstyrelsen
Bollebygd kommun

Ulf Olsson
Ordförande i kommunstyrelsen
Borås Stad

Mats Palm
Ordförande i kommunstyrelsen
Herrljunga kommun

Ulf Dahlberg
Ordförande i kommunstyrelsen
Marks kommun

Kjell Persson
Ordförande i socialnämnden
Svenljunga kommun

Driton Bilalli
Ordförande i kommunstyrelsen
Tranemo kommun

Wiktor Öberg
Ordförande i kommunstyrelsen
Ulricehamns kommun

Bengt Hilmersson
Ordförande i kommunstyrelsen
Vårgårda kommun

Katarina Karlsson
Akademichef
Högskolan i Borås

Nationella brukarundersökningen – Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2023

Sammanfattning

Socialstyrelsen har i uppdrag att undersöka hur de äldre uppfattar äldreomsorgen. Därför fick äldre personer under våren en enkät med frågor om vad de tycker om sin äldreomsorg. Enkäten skickades till alla personer 65 år och äldre med hemtjänst eller som bor i ett särskilt boende.

Syftet med undersökningen är dels att ge enskilda äldre en röst, dels att ta fram kvantitativa mått på äldreomsorgen utifrån ett brukarperspektiv. Det möjliggör att utfallet av insatser kan mätas och jämföras och därmed även utvärderas och utvecklas i linje med vad personer som tar emot omsorg tycker.

Inom hemtjänsten finns en ökad andel positiva svar på flertalet frågor i årets resultat jämfört med år 2022, några är något försämrade. En tydlig förbättring främst avseende upplevd trygghet och möjlighet att få kontakt med hemtjänstpersonalen. Liten förbättring avseende bemötande och upplevelse av att personal har tillräckligt med tid att utföra sina arbetsuppgifter. Svarsfrekvensen är liknande tidigare år, 60%.

Inom särskilt boende varierar andel positiva svar. Vissa har ökat och andra har minskat i jämförelse med 2022. Markant ökning av upplevd känsla av trygghet och förtroende för personal. Försämrade resultat avseende möjligheten att komma utomhus och upplevelse av att personal har tillräckligt med tid att utföra sina arbetsuppgifter. Under 30 st svarande, varför vissa resultat inte presenteras.

Den 30 oktober 2023 genomfördes en utvecklingsdag för samtliga chefer om kvalitetsarbete. Förvaltningen kommer att ta tillvara på resultaten och analyserna som görs i verksamheterna i syfte att förbättra kvalitén, dels på en övergripande nivå men även på verksamhets- och enhetsnivå. Resultaten kommer även att tas upp på månadsvisa kvalitetsmöten med enhetschefer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-11-01
Sammanställning och jämförelser av resultat

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut är att socialnämnden lägger informationen om 2023 års brukarundersökning inom äldreomsorgen till handlingarna.

I tjänsten

Paula Wolffsohn
SAS/Kvalitetsstrateg

Nationell brukarundersökning 2023

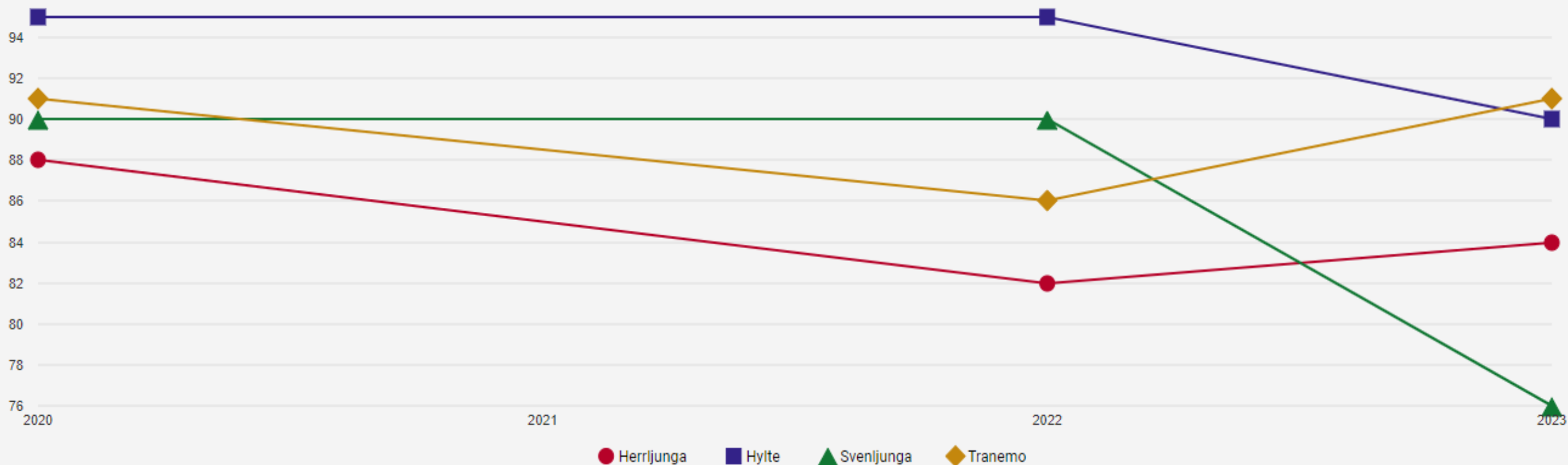
Vad tycker de äldre om äldreomsorgen – resultat med jämförelser

Generellt

- Enkät skickas ut av Socialstyrelsen varje år (genomfördes inte 2021)
- Svarsfrekvens inom hemtjänst 60%, liknande 2022 och 2020
- Antalet svarande på särskilt boende är för få för att få fram svarsfrekvens %, färre än 30 st svarande
- 59% av svarande inom hemtjänst uppger att de svarat själva på frågorna, 29% för särskilt boende
- Jämförelse med liknande kommuner

Hemtjänst

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

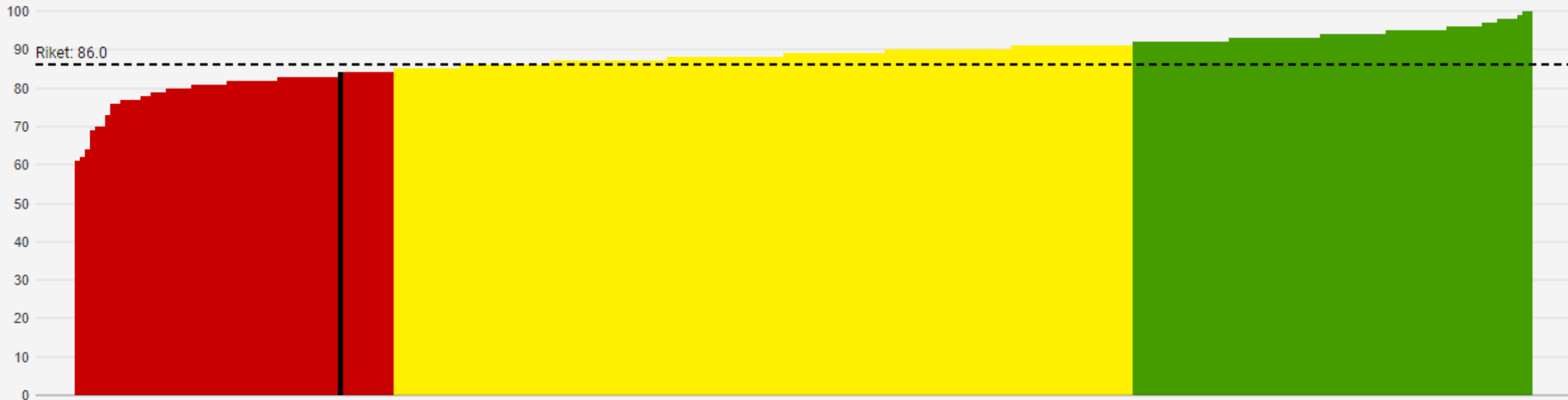
Hemtjänst

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Alla kommuner

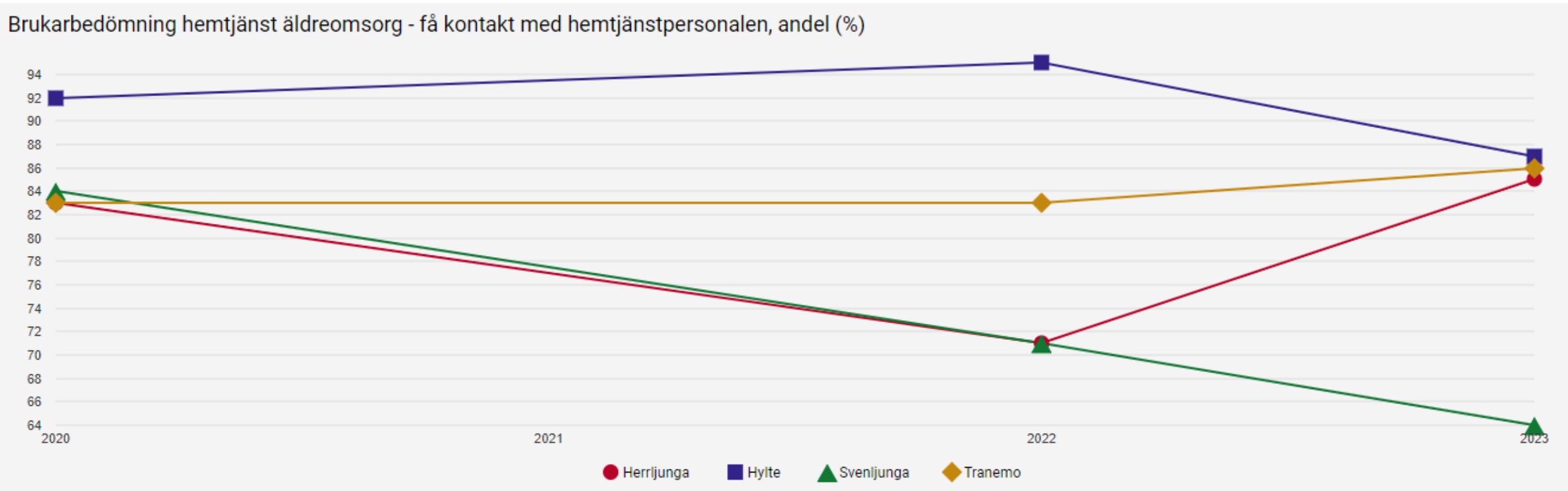

År: 2023

Data saknas för 2 områden.

Hemtjänst

Hemtjänst

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - få kontakt med hemtjänstpersonalen, andel (%)
År: 2023

Alla kommuner

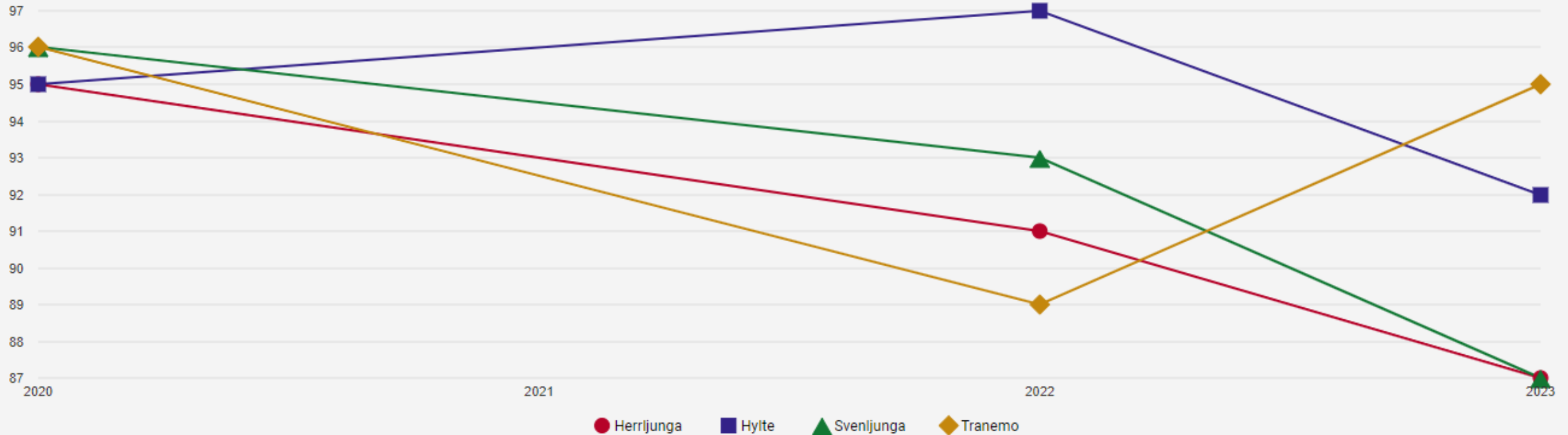
Exportera diagram

Data saknas för 2 områden.

Hemtjänst

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)

Hemtjänst

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)

År: 2023

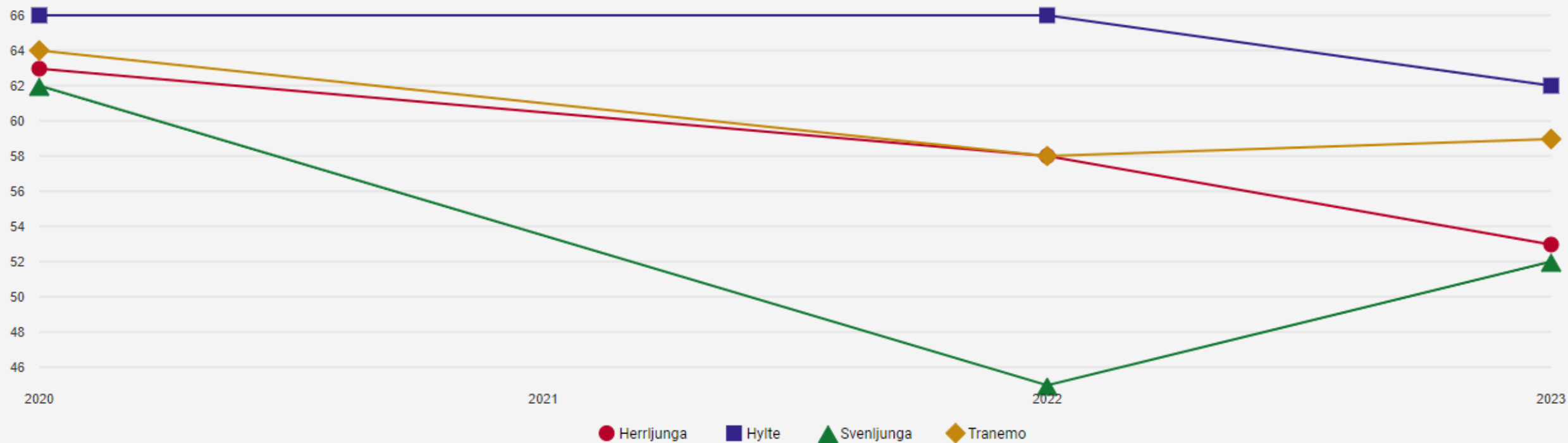
Alla kommuner

Data saknas för 2 områden.

Hemtjänst

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%)

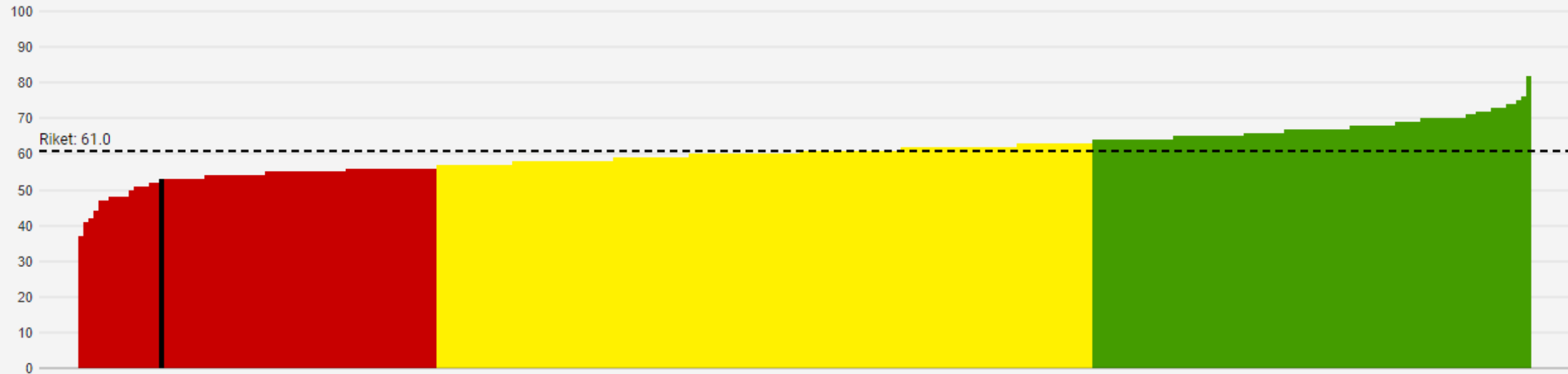
Hemtjänst

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%)

Alla kommuner

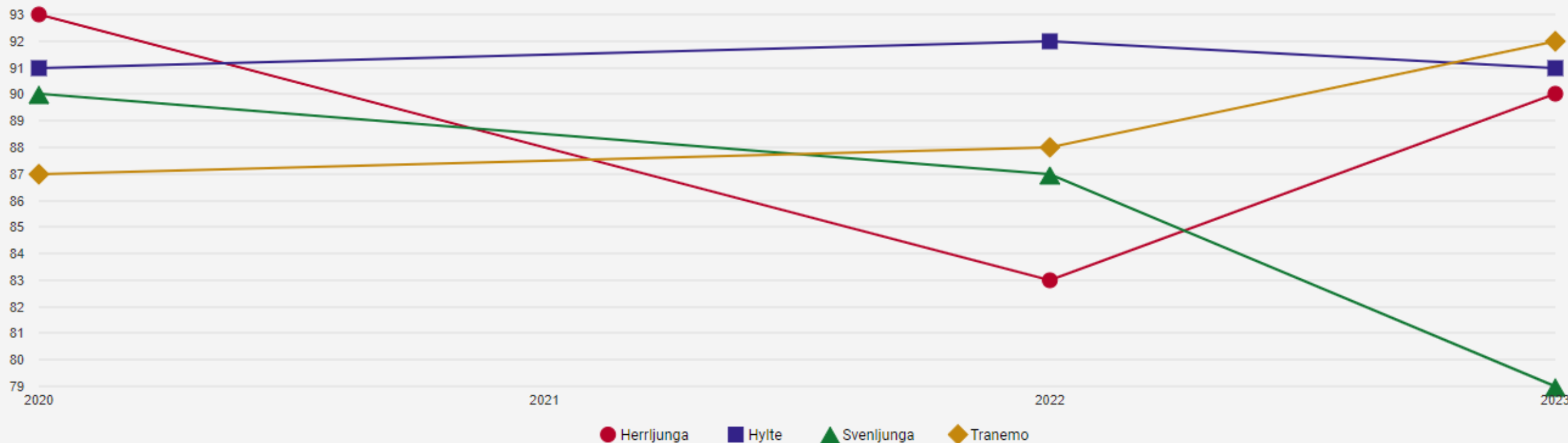
År: 2023

Data saknas för 2 områden.

Hemtjänst

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)

Hemtjänst

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)

År: 2023

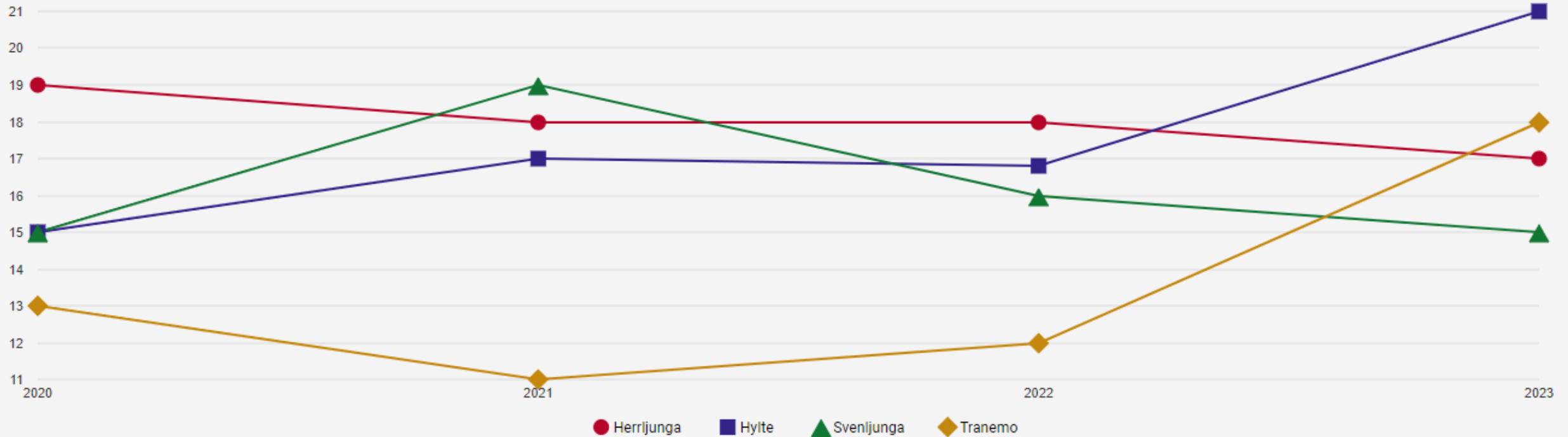
Alla kommuner

Data saknas för 2 områden.

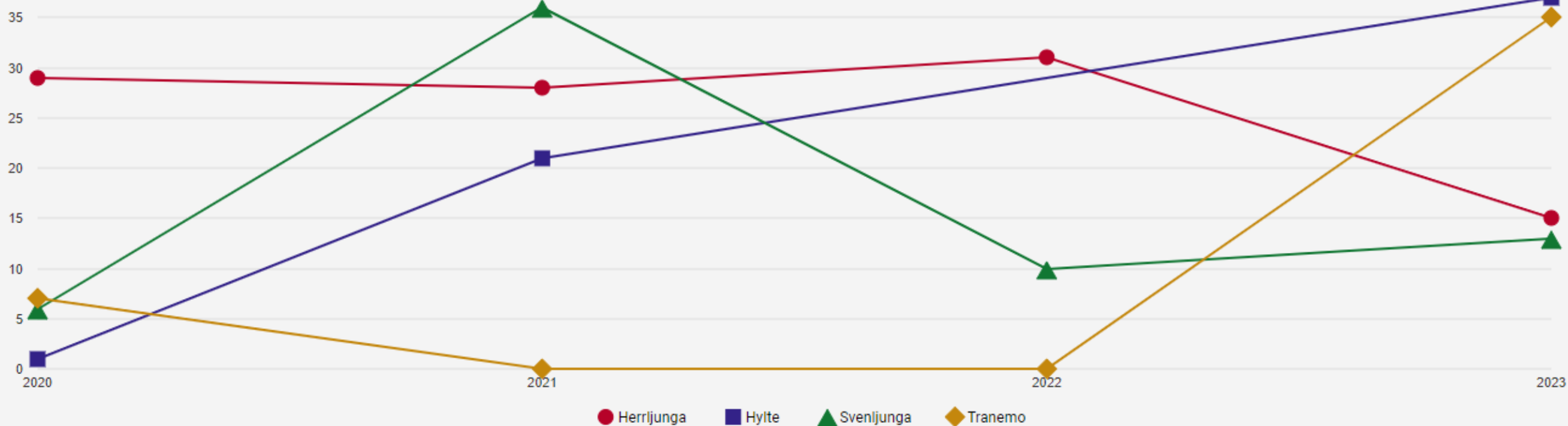
Hemtjänst

Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde

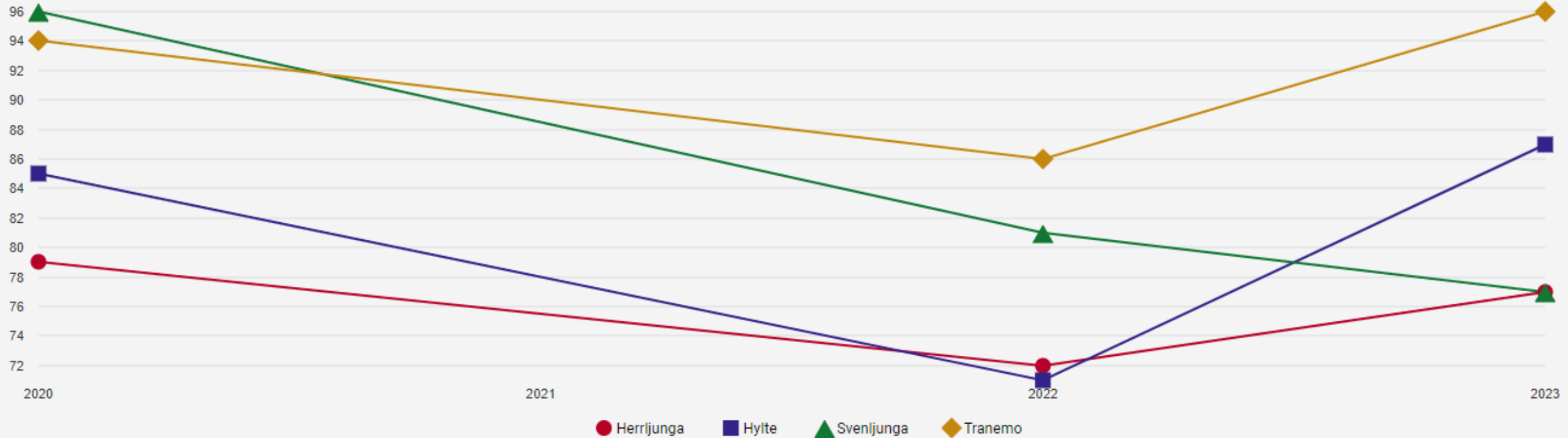
Hemtjänst

Personalkontinuitet, hemtjänsttagare som möter fler än 20 personal under 14 dagar, andel (%)

Särskilt boende

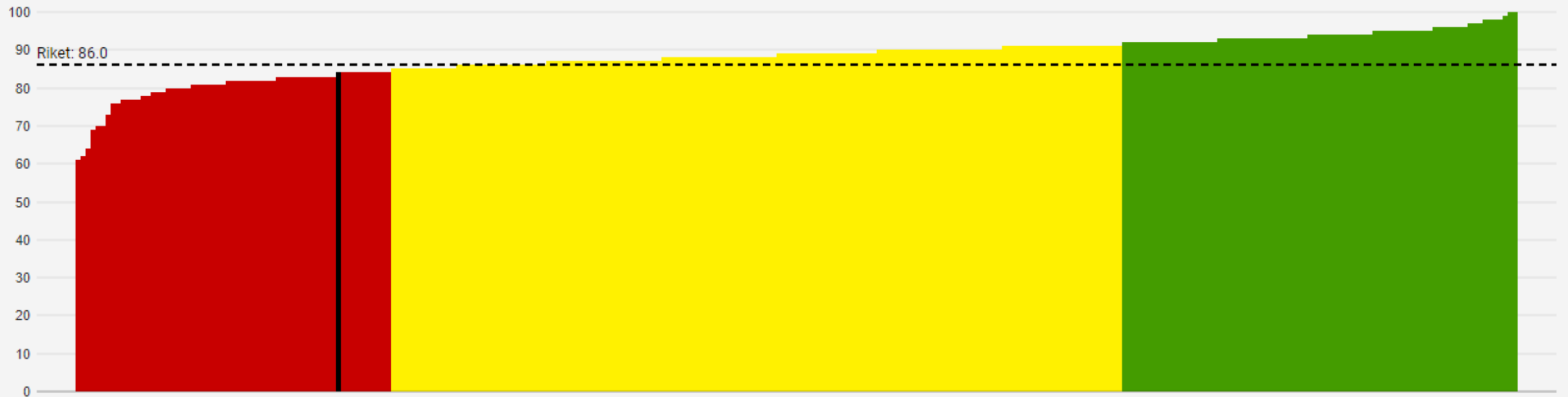
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)
År: 2023

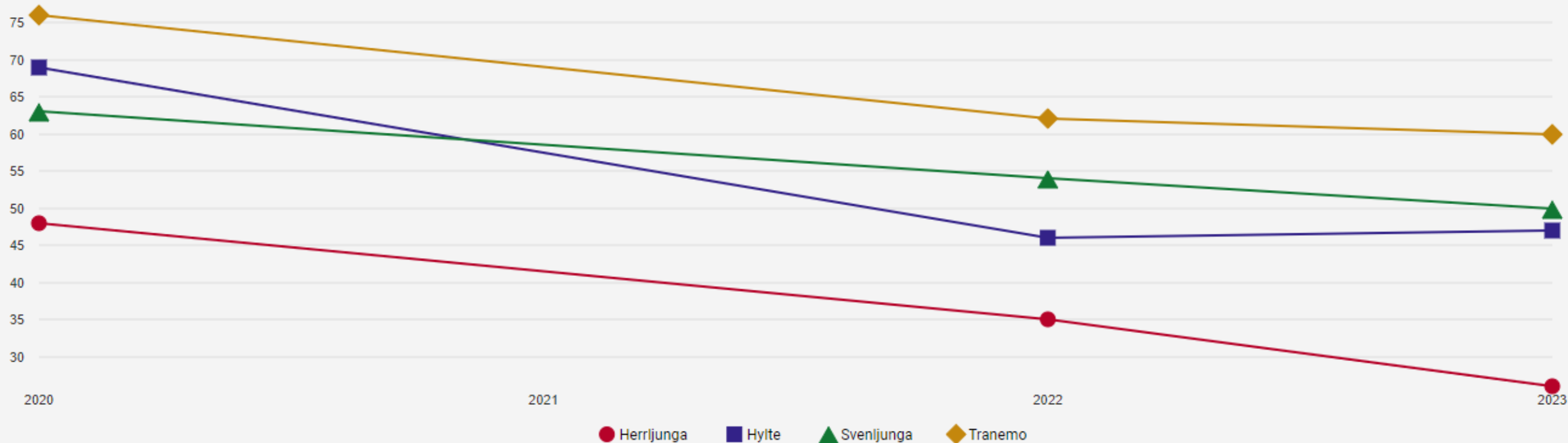
Alla kommuner

Data saknas för 2 områden.

Särskilt boende

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjligheten att komma utomhus, andel (%)

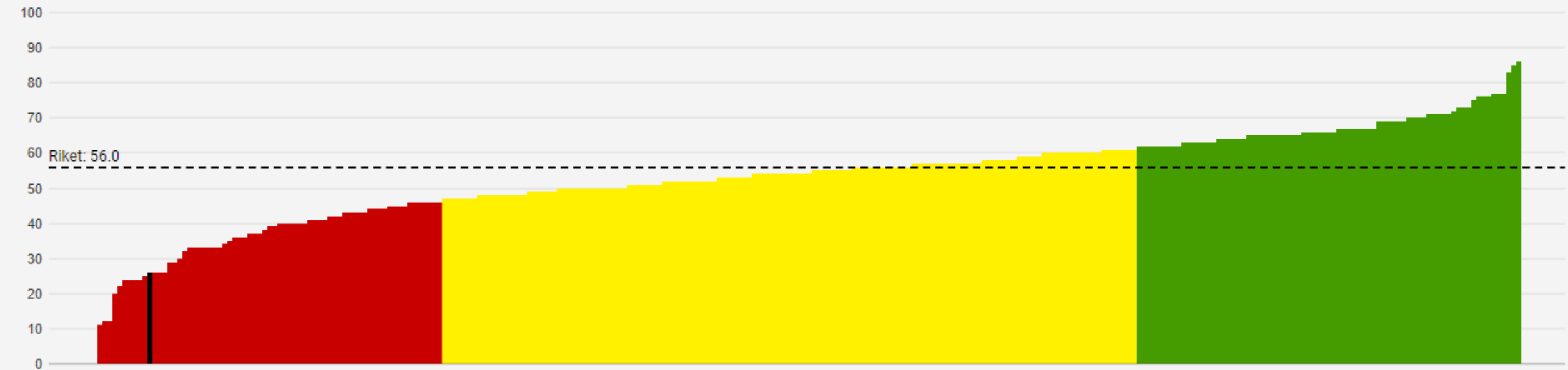
Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjligheten att komma utomhus, andel

(%)

År: 2023

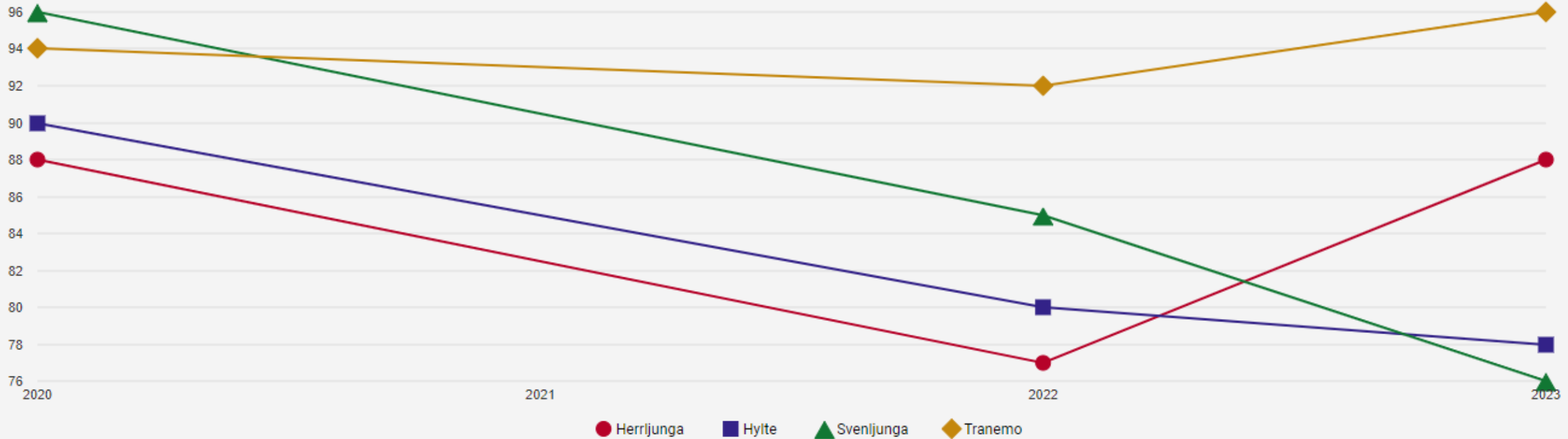
Alla kommuner

Data saknas för 4 områden.

Särskilt boende

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)

Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%)

År: 2023

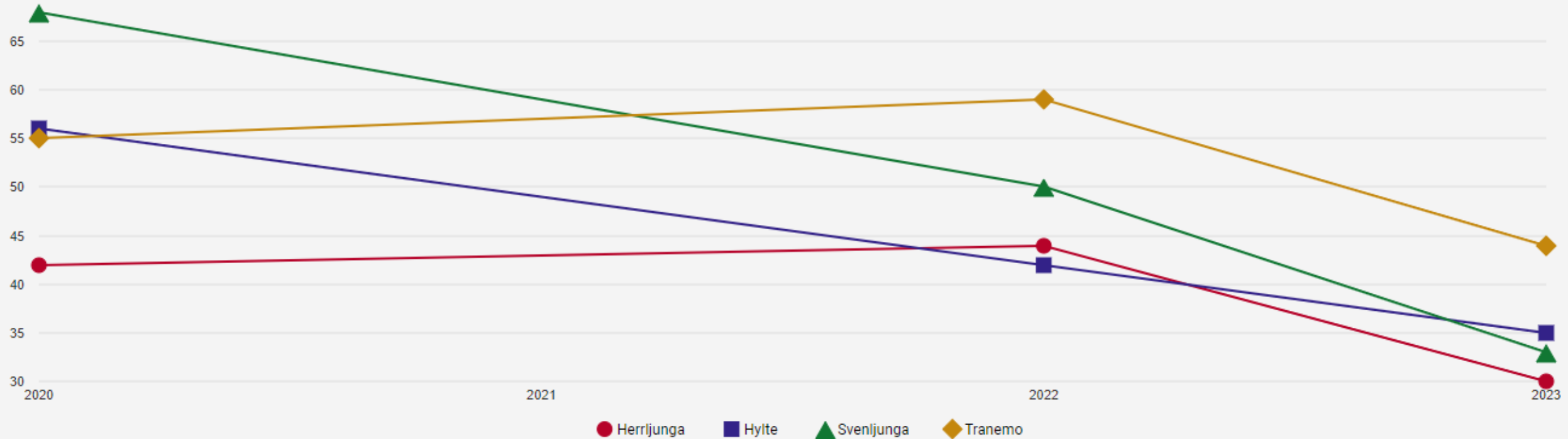
Alla kommuner

Data saknas för 4 områden.

Särskilt boende

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%)

Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%)

Alla kommuner

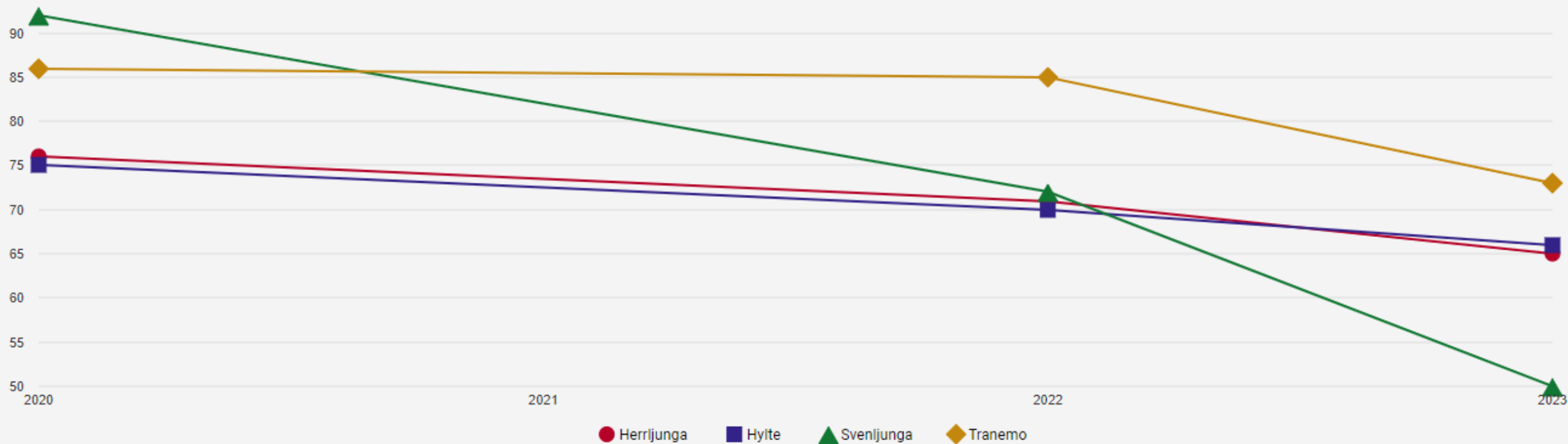
År: 2023

Data saknas för 7 områden.

Särskilt boende

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - tillräckligt med tid, andel (%)

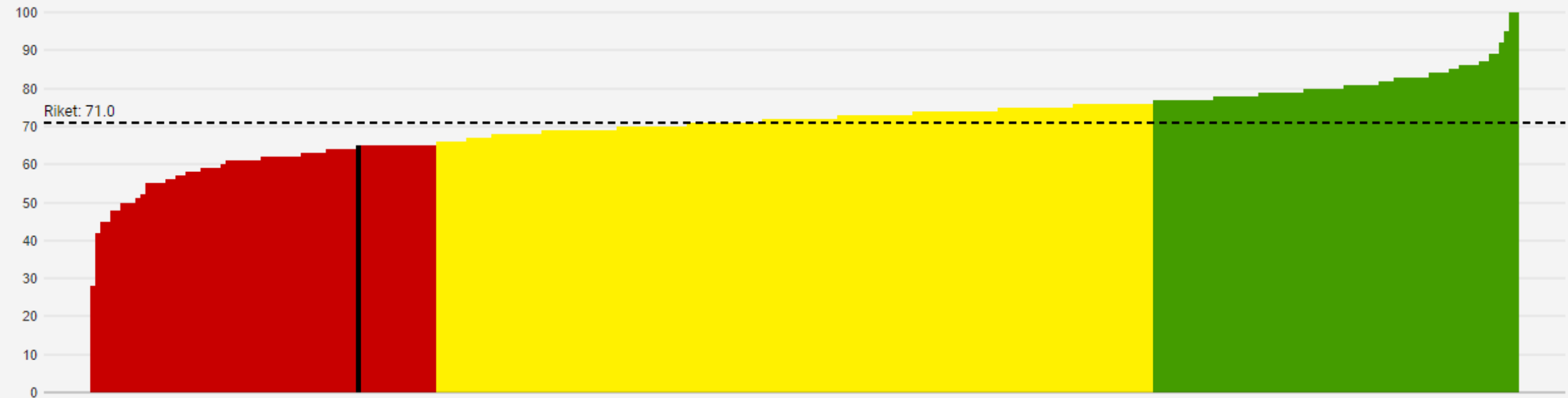

Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - tillräckligt med tid, andel (%)

År: 2023

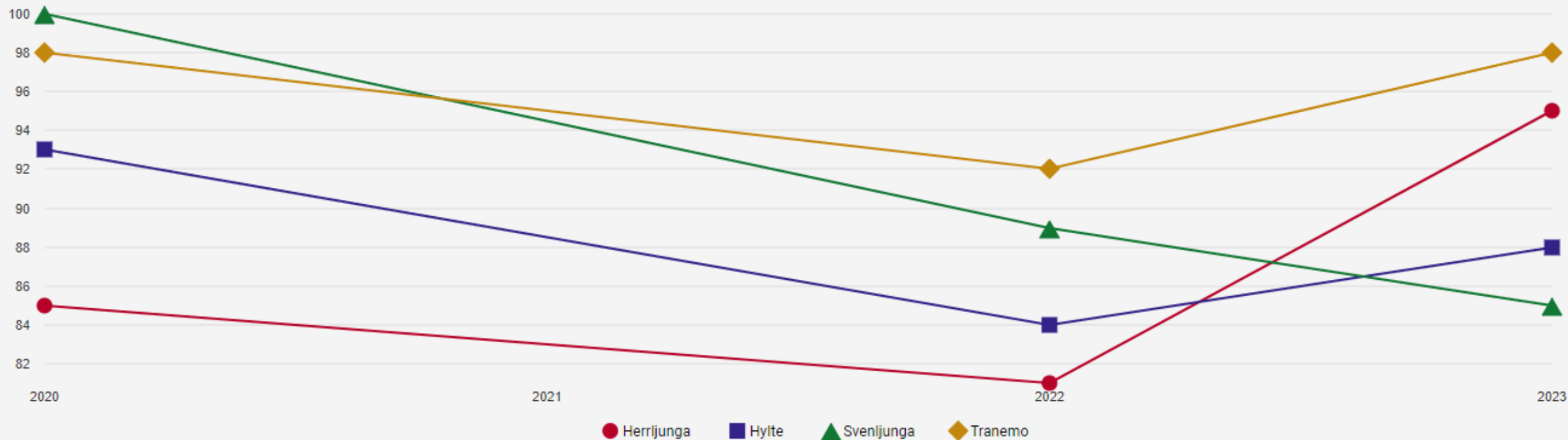
Alla kommuner

Data saknas för 5 områden.

Särskilt boende

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)

Särskilt boende

Jämförelse: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)
År: 2023

Alla kommuner

Data saknas för 4 områden.

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS 2023-09-30

Sammanfattning

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Denna rapporteringsskyldighet regleras i 16 kap 6 h § SoL och 28 h § LSS. Anledning till ej verkställda beslut är oftast bristande resurser. Med resurser avses t.ex. en fysisk person när det gäller insatsen kontaktperson, en ledig lägenhet när det gäller insatsen särskilt boende eller en plats på korttidsboende/familj om insatsen är korttidsvistelse enligt LSS.

Generellt gällande verkställighet av kontaktpersoner, kontaktfamiljer etc. kan sägas att där uppdrag bygger på frivillighet och uppdragstagares lämplighet, att finna uppdragstagare som matchar brukares behov och där det även bör finnas en personkemi, där kan det vara en utmaning att kunna verkställa beslutade insatser inom skälig tid. Informationen på hemsidan är uppdaterad och digital intresseanmälan finns. Annonsering i dagspress och sociala medier är andra informationsvägar i rekryteringsprocessen.

Totalt antal rapporter för tredje kvartalet 2023 är 10 varav 4 verkställda/avslutade av annan orsak.

Av kvarstående 6 rapporter avser 3 insatsen kontaktperson, 1 särskilt boende, 1 korttidsvistelse och 1 kontaktfamilj.

Flera beslut är ej verkställda med anledning av att exempelvis enskilda önskat vänta med insats eller avbokat matchmöte/uppstartsmöte.

Äldreomsorg

Ett beslut avseende särskilt boende är ej verkställt på grund av kö till plats på särskilt boende.

Ett beslut avseende kontaktperson har haft ett avbrott i verkställighet sedan 2023-01-31. Detta skulle därför rapporterats redan förra kvartalet. På grund av att insatsen inte varit pausad i verksamhetssystemet har detta beslut inte framkommit som ej verkställt vid rapportering. Detta är nu åtgärdat.

Individ och familjeomsorg

Fortsatt svårigheter att verkställa insatser främst kontaktfamilj och kontaktperson som bygger på frivilligas intresse och lämplighet för uppdraget.

LSS

Ett beslut som är delvis verkställt.

Övrigt

Arbete pågår hela tiden i sökandet efter familjer och personer intresserade av uppdrag.

Dokumentation hos handläggare och utförare har till viss förbättrats men behöver utvecklas vidare, gällande exempelvis vad som orsakar fördröjningen, vad som görs under väntetiden, insatser i väntan på verkställighet, datum då enskilde får erbjudande – IVO har här förfinat rapporteringsmallarna vilket innebär att tydlig information behöver framgå i dokumentationen inför varje kvartalsrapport. Det har skett en förbättring i dokumentationen gällande insatsen kontaktperson där det nu finns en avsedd person som arbetar med att verkställa dessa beslut.

I flera fall är beslut verkställda i praktiken men är inte registrerade som verkställda i verksamhetssystemet, vilket gör det svårt att i efterhand avgöra när beslutet verkställdes.

En förteckning på de rapporterade ej verkställda besluten lämnar SAS varje kvartal, till berörda enhetschefer inom respektive område, som ett stöd till kontroll på nuläget och bättre kunna förbereda sig på i enskilda ärenden och följa upp, dokumentera, inför varje kvartalsrapportering.

Beslutsunderlag

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS per den 2023-09-30.
Tjänsteskrivelse daterad 2023-10-19

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att lägga rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt SoL och LSS per 2023-09-30 till handlingarna.

Paula Wolffsohn
SAS/Kvalitetsstrateg

Expedieras till:
Kommunfullmäktige

För kännedom till:
Revisorerna

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut¹ enligt SOL och LSS 2023-09-30**SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL*****Äldreomsorg***

<u>Typ av bistånd</u>	<u>Datum för beslut</u>	<u>Datum för avbrott</u>	<u>Individ</u>	<u>Kön</u>	<u>Verk/avs.</u>
Särskilt boende	2023-06-15		Vuxen	Man	
Kontaktperson		2023-01-31*	Vuxen	Kvinna	
Kontaktperson		2023-06-22	Vuxen	Kvinna	

* Beslutet är inte tidigare rapporterat som ej verkställt på grund av felaktighet i verksamhetssystemet

Funktionshinderomsorg

<u>Typ av bistånd</u>	<u>Datum för beslut</u>	<u>Datum för avbrott</u>	<u>Individ</u>	<u>Kön</u>	<u>Verk/avs.</u>
Kontaktperson		2022-11-02	Vuxen	Kvinna	2023-09-22
Boendestöd	2023-05-17		Vuxen	Man	2023-09-01

Individ och familjeomsorg

<u>Typ av bistånd</u>	<u>Datum för beslut</u>	<u>Datum för avbrott</u>	<u>Individ</u>	<u>Kön</u>	<u>Verks/avs.</u>
Kontaktperson	2023-01-27		Ungdom	Pojke	2023-09-28
Kontaktfamilj		2023-06-08	Ungdom	Flicka	
Familjebehandlare		2023-06-02	Ungdom	Flicka	2023-09-12
Kontaktperson		2023-06-21			

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS***Handikappomsorg***

<u>Typ av bistånd</u>	<u>Datum för beslut</u>	<u>Datum för avbrott</u>	<u>Individ</u>	<u>Kön</u>	<u>Verks/avs.</u>
Korttidsvistelse	2022-10-24		Ungdom	Pojke	*

* Beslutet är enbart delvis verkställt 2023-06-12

I tjänsten

Paula Wolffsohn
SAS/Kvalitetsstrateg

¹ Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

Svar till kommunrevisionen inför ansvarsprövning 2023

Vi önskar till mötet få ett skriftligt svar från er. Vi är tacksamma om ni, så långt möjligt, motiverar och verifierar/exemplifierar era svar! Vi är också tacksamma om ni svarar med egna ord förutom dokument/underlag. Vi uppmanar att svaren behandlas av hela nämnden.

Ändamålsenlighet

- Hur har nämnden säkerställt att den följer alla **lagar och förordningar** som gäller inom nämndens ansvarsområde? Hur säkerställer nämnden att alla beslut och åtgärder är i enlighet med gällande lagstiftning och regelverk inom socialtjänstområdet?

Avseende lagstiftning och föreskrifter har verksamheten en följsamhet. Verksamheten har ett kvalitetsledningssystem där förvaltningens samlade kvalitetsarbete finns. Riktlinjer och rutiner följer de lagar och föreskrifter som finns. Verksamheten har tillgång till rättsdatabas där senaste informationen kommer berörda tillhanda. Socialnämnden följer förvaltningens avvikelser och de anmälningar som inkommer från IVO som är tillsynsmyndighet för Socialförvaltningen. Förvaltningen har MAS/MAR och SAS som följer upp arbetet tillsammans med enhetschefer och hela förvaltningsledningen.

- Vilka specifika **nämndmål** har nämnden satt för verksamhetsåret och i vilken utsträckning har de uppnåtts? Hur ligger nämndens måluppfyllelse i förhållande till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer för verksamheten?

De generella målen för nämnden är följande:

- Socialförvaltningen ska eftersträva resurseffektivitet i de insatser som erbjuds, genom att utveckla och stärka samverkan.
- Socialförvaltningen ska utveckla/förstärka det förebyggande arbetet och tidiga insatser samt bidra till medborgarnas möjlighet till aktivt liv och god hälsa.
- Socialförvaltningen ska skapa förutsättningar för att vara en god och attraktiv arbetsgivare.
- Socialförvaltningen ska vara förtroendeskapande och verka för ökad trygghet, jämlikhet och rättssäkerhet.
- Socialförvaltningen ska arbeta aktivt och strategiskt med hjälp av digitala lösningar/ny teknik och utvecklande arbetssätt för att skapa nytta för välfärden, medborgare och medarbetare.

Socialnämndens måluppfyllelse är god. En utmaning är socialförvaltningens ekonomiska läge och att budget i balans ej kan uppnås. Nyttjandet av nattkameror används ej heller i den utsträckning som målen syftar till.

Kommunfullmäktiges mål är:

- En hållbar och inkluderande kommun
- En välkomnande och attraktiv kommun
- En utvecklande kommun

Måluppfyllelsen bedöms som god.

- Hur arbetar nämnden med **uppföljning av kvaliteten** i verksamheten och hur används resultatet av denna uppföljning? Har det inträffat några avvikelser i verksamheten under året och i så fall, hur hanterade ni dem?

Kvalitetsmöten med SAS och MAS hålls med enhetschefer varje månad och återkopplas till förvaltningsledning. Kvalitetsdag hålls av SAS och MAS en gång om året för samtliga chefer i förvaltningen.

Meddelande 1

Avvikelse ska rapporteras löpande i verksamheten enligt avvikelseprocessen. Avvikelse rapporteras av SAS och MAS till nämnd genom halvårsrapporten samt i kvalitetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse. I kvalitetsberättelsen och patientsäkerhetsberättelsen rapporteras även övriga kvalitetsindikatorer. Uppföljning av dessa resultat sker övergripande i förvaltningen och på enhetsnivå. Under 2023 har en Lex Sarah samt två Lex Maria anmälts till IVO och dessa informeras till nämnd.

SAS rapporterar varje kvartal ej verkställa beslut till nämnden i enlighet med gällande lagstiftning. Ej verkställa beslut återkopplas vidare från SAS till ansvariga chefer.

Internkontrollplanen är vidare ett verktyg för att granska, följa upp och åtgärda risker och som identifierats i verksamheterna. Internkontrollplan samt uppföljning och åtgärder av internkontrollplanen fastställs av nämnd.

Brukarundersökningar genomförs nationellt och dessa resultat omhändertas i verksamheten, samt redovisas till nämnden.

Personalekonomiska uppföljningar sker per tertial där sjukfrånvarotal, personalomsättning, personalkostnader och liknande indikatorer följs upp.

- *Vilka kvalitetsindikatorer används inom **äldreomsorgen**? Vilken bedömning gör nämnden avseende **kvalitetsutvecklingen** inom **äldreomsorgen**? Har nämnden vidtagit några konkreta åtgärder för ökad kvalitet inom äldreomsorgen?*

Resultat från nationella brukarundersökningar tas omhand på övergripande nivå i förvaltningen samt på enhetsnivå. Inom äldreomsorgen finns vidare flera kvalitetsregister så som Senior Alert, BPSD, palliativregistret där bedömningsregister ingår. Flera andra vedertagna bedömningsinstrument används. Kommunen rapporterar vidare in resultat utifrån kommunens kvalitet i korthet (KKiK), så som väntetid till särskilt boende, personalkontinuitet i hemtjänst m.m. Dessa följs upp i verksamheterna. Månadsvis statistiklämning sker till Socialstyrelsen för jämförbara resultat.

Synpunkt-och klagomålshantering hanteras av chefer och även SAS och MAS är involverade i hanteringen för att följa upp åtgärder och återkoppling till enskilda. Avvikelsehantering är en aktiv del i verksamheten och en stor del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen följer andelen undersköterskor inom äldreomsorgen. Resultat från medarbetarenkät tas omhand.

Nämnden bedömer att kvalitetsutvecklingen är god inom äldreomsorgen.

Åtgärder;

Personaltätheten på särskilt boende somatik samt korttiden har utökats, vilket finansieras av statsbidrag.

Ung Omsorg har varit mycket uppskattat i verksamheterna.

Genom statsbidraget äldreomsorgslyftet har antalet specialistutbildade undersköterskor, sjuksköterskor och chefer ökat. Certifiering av vård och omsorgscollegor är ytterligare ett led att kvalitetssäkra utbildningar för undersköterskor, vårdbiträden, m.m.

SAS och MAS/MAR följer upp med enhetschefer genom månadsvisa kvalitetsmöten.

Varje tisdag hålls utbildningar om exempelvis sårvård, lyftteknik och hygien. Utbildningarna hålls utifrån de behov som uppmärksammas i verksamheterna för att säkerställa kompetens.

Under året har en sjuksköterska genomgått särskild utbildning inom hygien, för sjuksköterska med särskilt ansvar för hygien. En demenssjuksköterska har anställts i kommunen.

Ett demenscentrum har tillskapats under året och renovering påbörjas och fortgår av kommunens äldreboenden. Detta har även möjliggjort en samlokalisering av sjuksköterskor och rehab.

Meddelande 1

Införande av olika former av digital teknik syftar till att öka kvalitén. Upphandling av nytt verksamhetssystem innehåller flertalet kravställningar som syftar till att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet. I upphandlingen är det vidare kravställt att systemet ska möjliggöra integrering med kommande ny teknik.

System för att säkerställa kvalitet finns, exempelvis digital signering via appen MCSS.

Journalgranskning sker utöver löpande och inom ramen för internkontrollplanen, samt i samverkan med den lokala primärvården.

Punktprevalensmätning görs årligen gällande hygienrutiner och klädregler.

Effektiviseringsprojektet för hemtjänsten är fortlöpande och visar goda resultat för ökad brukartid.

- *Vilka kvalitetsindikatorer används inom **arbetsmarknadsenheten**? Vilken bedömning gör nämnden avseende **kvalitetsutvecklingen** inom **arbetsmarknadsenheten**? Har några konkreta åtgärder vidtagits för att öka andel personer som övergått till egen försörjning?*

Inom arbetsmarknadsenheten följs flera kvalitetsindikatorer, exempelvis; arbetslösheten i kommunen, antal personer som genom AME kommer ut i praktik eller anställningar, minskat försörjningsstöd samt metoder och arbetssätt i samverkan med individ-och familjeomsorgen.

Nämnden har inte så god kännedom om kvalitetsutvecklingen inom AME men nämnden förutsätter att den är god då Herrljunga har Sjuhärads lägsta arbetslöshet och verksamheten generellt har en budget i balans.

Arbetsmarknadsenheten erbjuder individanpassade åtgärder och aktiviteter t.ex. via samverkan med Samordningsförbundet och riktade insatser som aktiv kraft för personer lång ifrån arbetsmarknaden samt via intern samverkan med IFO och nytt arbetssätt enligt modellen FIA – förutsättningar inför arbete är en standardiserad bedömningsmetod för personer som uppbär ekonomiskt bistånd. AME har även fortsatt intag via egen remiss där kommuninvånare kan komma ansöka om stöd och hjälp i form av arbetsmarknadsåtgärd för att på sikt nå ut på den reguljära arbetsmarknaden. Herrljunga har den lägsta arbetslösheten i Västra Götaland.

Ekonomi och kostnadseffektivitet

1. *Vilken bedömning gör nämnden i år av **ekonomisk utveckling** för år 2023? Kommer nämnden att hålla sig inom den **fastställda budgeten** för verksamhetsåret? Om nej, varför inte?*

Socialnämnden gick in i året 2023 med ett redan identifierat budgetunderskott. Detta medförde att redan i januari beslutade förvaltningsledningen om en anställningsprövning där alla anställningar prövas innan de tillsätts. För att ytterligare bromsa underskottet infördes under våren ett förtydligande om anställningsprövning, vikarieprövning, inköpsprövning, utbildningsstopp och konsultstopp. En åtgärdsplan togs fram för de enheter som uppvisade ett underskott vilket har presenterats för SN och KS.

I februari presenterade socialförvaltningen i sin första prognos för helåret 2023 ett underskott på **-12 450 tkr**. Utifrån denna prognos har socialnämnden gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan, med de åtgärder som behöver vidtas för att få en budget i balans under 2023. I april visade socialförvaltningens ett underskott om **- 13 550 tkr** en försämring med 1 100 tkr. Försämringen berodde till stor del på att tidigare prognos varit för optimistisk och att det varit svårt att kvalitetssäkra utfallet jämfört med budget. I augusti uppvisar socialförvaltningen en förbättrad prognos och utfallet prognosticeras till **- 11 600 tkr** och prognosen för oktober är en avsevärt förbättrad prognos till **- 6100 tkr**.

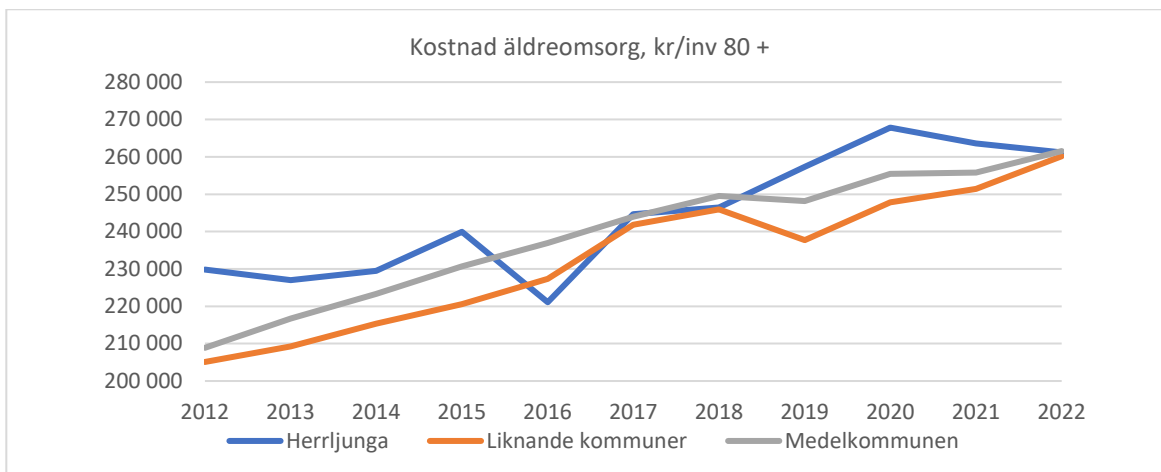
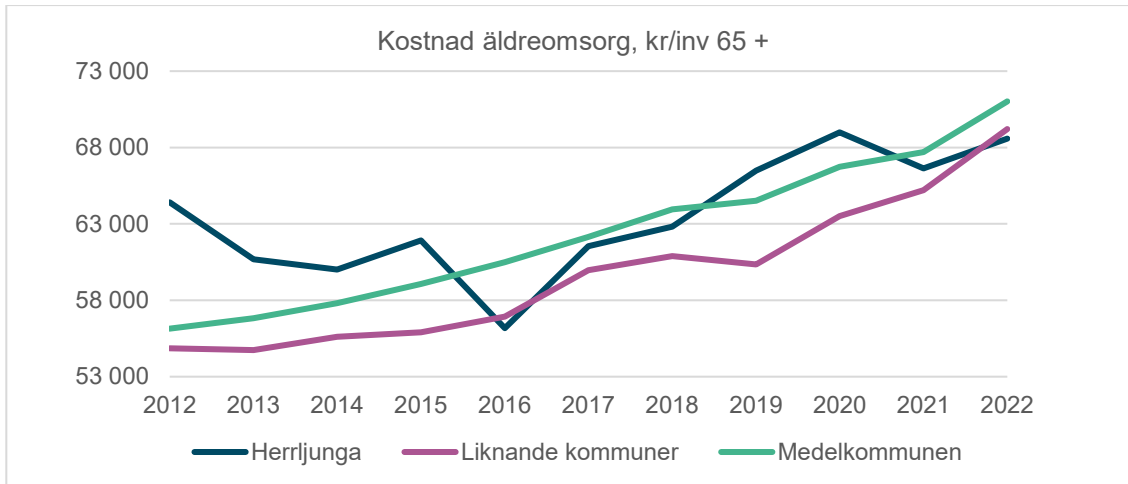
Socialnämnden uppvisar som ovan beskrivits ett underskott för år 2023. Detta beror främst på underskott i hemtjänsten som delvis beror på ökad demografi samt att nämnden ej haft möjlighet att verkställa LSS-beslut på hemmaplan. Underskott finns även på placerade barn och fler personer inom LSS och personlig assistans har fått utökad tid. Byte av controllers har medfört uppföljningssvårigheter för verksamheterna. Inflationen medför ökade kostnader. Nämnden förväntas redovisa ett underskott.

Meddelande 1

2. Mäter och jämför nämnden **kostnadseffektivitet** år 2023 gentemot andra jämförbara kommuner? Om ja, hur ligger nämndens kostnadseffektivitet gentemot andra jämförbara kommuner?

Följer siffror som rapporteras från RKA och kommunens kvalitet i korthet. Se tabeller nedan. För 2023 finns inga nationella jämförelser att göra.

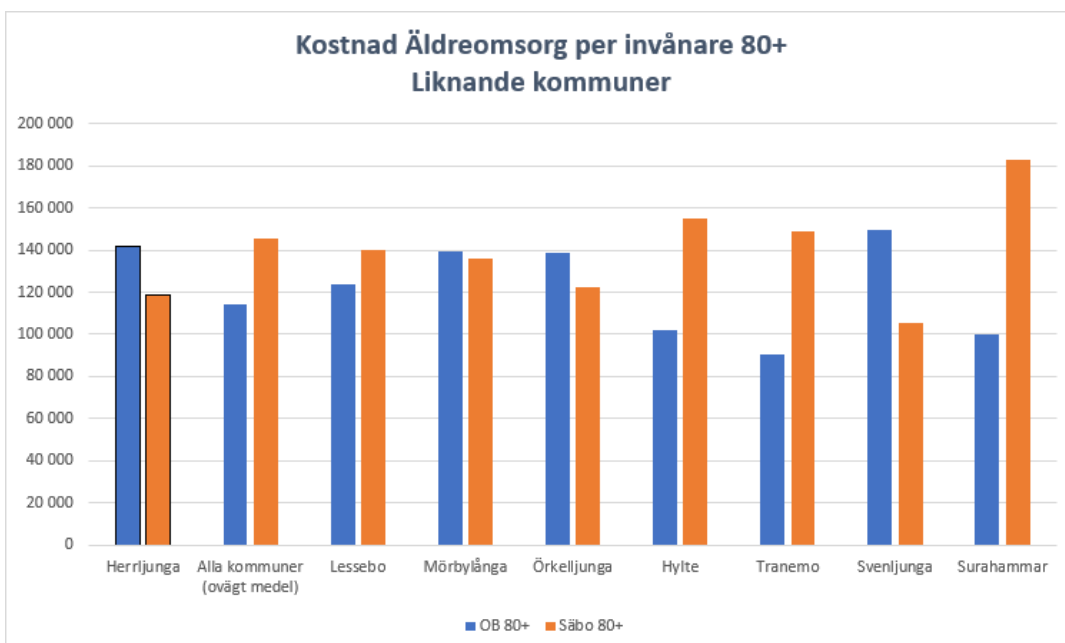
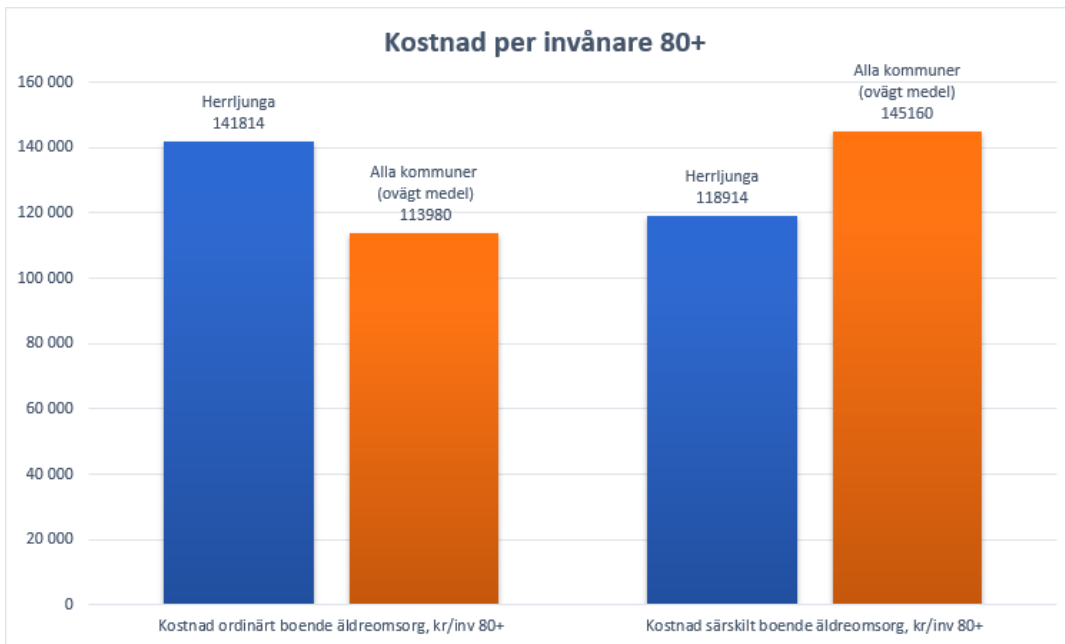
För att få en övergripande bild av det ekonomiska läget inom äldreomsorgen i Herrljunga över tid har en jämförelse av kostnaden per invånare genomförts. Dels kostnaden per invånare över 65 år, dels per invånare över 80 år. Statistiken gäller för perioden 2012 till 2022.

I båda diagrammen noteras liknande kostnadsutveckling, med nedgång under 2015 för att sedan öka igen under 2016. Över tid ligger Herrljunga på en generell högre kostnadsnivå för äldreomsorgen än gruppen liknande kommuner. Detta under samtliga år med undantaget 2016, och likvärdiga kostnader för den äldsta gruppen under 2017–2018 och 2022. Även kostnaden för den yngre gruppen var lägre i Herrljunga än i jämförelsegruppen 2022.

Äldreomsorgens enskilt största kostnadspost utgörs vanligen utav personalkostnader. Personalkostnadens andel av produktionskostnaden har varit och är lägre i Herrljunga än jämförelsegruppen liknande kommuner, vilket innebär att Herrljunga lagt mer resurser på verksamhetens övriga kostnader och lokalkostnader än på personalkostnader. Däremot var kostnaderna år 2022 på liknande nivå i Herrljunga och medelkommunen.

Meddelande 1

Meddelande 1

3. Vilka konkreta **åtgärder/insatser** har nämnden genomfört under året för att förbättra kostnadseffektiviteten i verksamheten? I vilket utsträckning arbetar med **digitalisering** (några konkreta exempel)?

Projekt för hemtjänstens effektivisering pågår och har visat på förbättrade resultat vad gäller brukartid. Ny LSS-gruppbostad möjliggör att verkställa LSS-insatser i egen regi vilket innebär sänkta kostnader. Riktlinjer för handläggning enligt socialtjänstlagen har reviderats och införande av brytpunkt inom hemtjänsten. Under hela året 2023 har förvaltningen haft särskild prövning på samtliga anställningar och inköpsstopp. Inom individ-och familjeomsorgen har ett aktivt arbete skett med placerade barn och unga för att sänka kostnaderna för placeringar. Anpassat verksamheten utifrån budget vilket resulterat i minskning av administratör och processledare inom IFO, enhetschefer inom vård och omsorg. Utifrån upphandling ska samtliga trygghetslarm inom hemtjänsten bytas ut, för att minska kostnaden för detta arbete kommer det utföras i befintlig organisation.

Socialnämnden bedömer att socialförvaltningen har goda förutsättningar att jobba med digitaliseringen, förvaltningen har tre IT-strategier för att hjälpa förvaltningen att driva alla projekt inom digitalisering. Projekt under året har varit exempelvis införande av digitala läkemedelsskåp i ordinärt boende, på särskilt boende för äldre är detta redan installerat. Samverkan sker i nätverksforum för digitala hjälpmedel via hjälpmedelscentralen VGR för gemensamma upphandlingar av digitala hjälpmedel, samverkansforum i Sjuhärad utifrån digitalisering. En upphandling för nytt verksamhetssystem pågår. Verksamheterna är aktiva att införa digital teknik. Utmaningar finns för att få acceptans hos brukare för digital teknik, exempelvis digital tillsyn och nattkamera.

Intern styrning och kontroll

1. Hur ser nämndens **interna kontrollstruktur** ut och vilka förbättringar eller förändringar har genomförts under året?

En risk-och konsekvensanalys görs i samband med att en åtgärdsplan utarbetas och utifrån detta upprättas en årlig internkontrollplan. Denna följs upp under året av chefer samt SAS och MAS/MAR. Granskningar görs under året, vissa löpande. Olika tjänstepersoner och funktioner är involverade i olika delar av uppföljningarna. Åtterrapporing till socialnämnden sker i samband med verksamhetsberättelse/bokslut omkring första kvartalet årligen. Risk-och konsekvensanalyser görs vid samtliga förändringar i verksamheten, inklusive åtgärder och handlingsplaner för uppföljning. Egenkontroll görs i verksamheterna, arbetet struktureras utifrån ett årshjul.

2. Hur säkerställer nämnden att **interna riktlinjer** och **policys** följs?

Socialförvaltningens ledningssystem har genomgått en uppdatering som fortfarande pågår. Ny struktur har tagits fram för ledningssystemet för att skapa bättre följsamhet till rutiner och riktlinjer. När en rutin eller riktlinje uppdaterats skickas detta ut till samtliga chefer för information, utöver att uppdatering sker i ledningssystemet. Avseende personalpolicys skickar HR ut inför varje arbetsplatsträff per månad.

Ett årshjul finns för samtliga enhetschefer, för att skapa bättre följsamhet.

3. På vilket sätt säkerställer nämnden att **nämndens beslut** genomförs i praktiken på ett effektivt och lämpligt sätt?

Genom exempelvis:

- Budget och verksamhetsplan
- Delår och bokslut
- Internkontrollplan, avvikelsehantering, återkommande genomlysningar, socialförvaltningen informerar
- Åtterrapporing, exempelvis handlingsplan budget i balans.
- Stående punkt på SN, Socialförvaltningen informerar

Meddelande 1

4. Hur arbetar nämnden med **dataskydd** och **informationssäkerhet** inom nämndens verksamhet?

Risk-och sårbarhetsanalyser görs vid samtliga förändringar tillsammans med IT-enheten. Årlig granskning görs av ansvarig dataskyddsombud gällande GDPR och informationssäkerhet, utifrån denna görs uppföljning och åtgärder. Säkerhetsklassning av information görs. Redovisningar sker både löpande och årsvis till ansvarigt dataskyddsombud. En GDPR-utbildning har hållits för samtliga chefer inom socialförvaltningen.

Informationshanteringsplanen uppdaterades under året.

5. Hur hanterar nämnden eventuella **arbetsmiljöproblem** som uppmärksammas av personalen eller genom arbetsmiljöinspektioner?

Förvaltningen följer det systematiska arbetsmiljöarbetet utifrån gällande lagar och föreskrifter. Det årshjul som finns för enhetschefer innefattar även detta arbete. Samverkansavtal finns och följs. Personalhandboken innehåller flertalet rutiner tillhörande arbetsmiljöarbetet samt arbetsmiljöpolicy, samverkan sker även vid behov med HR. Chefer utbildas i arbetsmiljöarbetet. Avvikelser avseende arbetsmiljö rapporteras i separat system och hanteras av chef, uppmärksammas arbetsmiljöproblem av personal ansvarar närmsta chef, dessa hanteras sedan i linje. Nämnden tar del av samverkansprotokoll på förvaltningsnivå. Arbetsmiljökartläggningar görs.

6. Vilken bedömning gör nämnden avseende **personal- och kompetensförsörjning, personalomsättning** och **sjukfrånvaro** inom nämnden?

Utifrån personal-och kompetensförsörjning finns stora utmaningar, vilket inte är unikt för Herrljunga kommun. Det finns svårigheter att rekrytera undersköterskor, legitimerad personal och övrig högskoleutbildad personal. Satsningar görs för kompetenshöjning i form av vård och omsorgscollege samt äldreomsorgslyftet, yrkesresan.

Personalomsättningen är liknande den för riket, den varierar i olika verksamheter men bedöms ligga på en normal nivå.

Sjukfrånvaron är högre i jämförelse med innan pandemin, men har minskat under senare tid.

Övriga frågor

1. Vilken bedömning gör nämnden avseende kommunens **nya målstruktur och mål**?

Målen upplevs träffsäkra och mer verksamhetsnära än tidigare. Ett mindre antal mål skapar större möjligheter att arbeta med dem och skapa måluppfyllelse. Flera av de indikatorer som nämnden satt tidigare för förvaltningen har uppnåtts, nämnden behöver se över målindikatorerna då dessa kan behöva revideras.

2. Hur längre har nämnden kommit gällande **utveckling av hemtjänsten**?

Under åren som effektiviseringsprojektet har pågått har nämnden fått en mycket bättre kontroll på vad kostnaderna i hemtjänsten består av, tidigare gjordes antaganden. Utvecklingen pågår och fortsätter, detta återspeglaras löpande. Effektiviseringsprojektet inleddes 2021 och effektiviteten var då 51%, september 2023 var effektiviteten 63%. Effektiviteten benämns som andelen brukartid av total arbetad tid.

Förvaltningen arbetar med att planera för införande av digitala inköp.

På grund av byte av controller har inte ett resursfördelningssystem kunnat tas fram under 2023, men en projektplan är under arbete för att ta fram ett resursfördelningssystem 2025 för att förtydliga vad i kostnaden som beror på demografi respektive effektivitet.

Nya riktlinjer för handläggning finns, arbete pågår med tillhörande rutiner och beräkningsmallar som behövs innan arbetssättet kan implementeras.

Inför 2024 kommer hemtjänsten att bli ett budgetområde för att på ett bättre sätt kunna följa utvecklingen inom hemtjänsten gemensamt, öka samverkan inom hemtjänsten, samt optimera rutter för personal. I planeringssystemet kommer ett arbete göras för att optimera schema och rutter.

Meddelande 1

3. Hur kommer den nya **LSS boende** påverka LSS verksamhet både verksamhetsmässigt och ekonomiskt?

Bedömningen är att det kommer påverka positivt både verksamhetsmässigt och ekonomiskt. Externa placeringar har varit en stor kostnad för verksamheten, i samband med planering för ny gruppboende har ett antal brukare valt att byta bostadskommun vilket innebär minskade kostnader. Vidare bedöms kostnaderna för att verkställa besluten i egen regi vara betydligt lägre än vid köp av externa platser.

Nämnden ser att det fortfarande kommer att finnas ett underskott för drift då budgetäskande för att driva gruppboenden men underskottet kommer att minska med denna åtgärd. Nämnden har äskat till KS för att ha full kostnadstäckning för gruppboenden men inga driftäskande biföljs i detta avseende.

Framtidsutblick

Hur bedöms nämnden ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar inför 2024? Vilken bedömning gör nämnden avseende **utvecklingen** och **utmaningar** de närmaste åren?

Det finns en budgetutmaning inför 2024, dels ska socialnämndens budgetram minska med 5,7 mkr och socialförvaltningen driftäskande inför 2024 var på 15 350 tkr. Driftäskandet såg ut på följande sätt:

Enhet/behov (tkr)	2024	2025
Utökad behov extern LSS/ gruppboende LSS i Herrljunga 2024	3 200 tkr	
Drift korttidsvistelse LSS i Herrljunga	3 500 tkr	
Utökad driftkostnad Daglig verksamhet LSS	500 tkr	
Ny avdelning demens Hagen, drift 10 platser	3 000 tkr	
Implementering nytt verksamhetssystem	500 tkr	- 500 tkr
Placeringskostnader IFO barn	3 000 tkr	
Ny lagstiftning utökad behov placeringar utifrån skydd från våld i skyddat boende	1 000 tkr	
Behandlingsteam, utökning 1 årsarbetare	650 tkr	
Summa driftäskanden	15 350 tkr	- 500 tkr

SN beviljades 800 tkr i ökad budgetram för placerade barn. Nämnden bedömer att minst 10 mkr kommer att saknas för att drifva befintlig verksamhet, om samtliga verksamheter dessutom håller budget 2024. Förhoppningen sätts till statsbidrag som förvaltningen 2022-2023 hittills har rekvirerat 21 mkr.

Är det något annat som nämnden vill informera/delge kommunrevisionen och som inte omfattas av ovannämnda frågor?

Nämnden vill ge reflektion att revisionsfrågorna är för omfattande och önskar inför kommande revision att frågorna blir mer övergripande, alternativt färre.

KF § 164
KS § 177

DNR KS 2023/36

Delårsrapport 2023-08-31 för Herrljunga kommun

Sammanfattning

Ekonomiavdelningen har upprättat delårsrapport per 2023-08-31 för kommunen. Delårsrapporten redogör för det ekonomiska utfallet till och med augusti månad, samt lämnar en prognos över förväntat utfall per 2023-12-31. Delårsrapporten följer även upp de av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmål. Delårsrapporten innehåller även nämndernas uppföljningar av ekonomiskt utfall samt prognos.

Kommunen redovisar för årets första åtta månader ett resultat som uppgår till 18,6 mnkr, vilket jämfört med delårsbokslut 2022 är 23,5 mnkr lägre. Prognosen för helåret beräknas för kommunen uppgå till 3,2 mnkr vilket i snitt över de fem senaste åren motsvarar 3,8 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

Nämnder och styrelse redovisar vid delåret en positiv nettokostnadsavvikelse på 12,4 mnkr. Detta beror framför allt på de positiva resultatavvikelserna mot budget för Bildningsnämnden, Internservicenämnden och Samhällsbyggnadsnämnden.

Prognosen för nämndernas samlade utfall är ett underskott på -4,9 mnkr. Den negativa prognosen beror på att socialnämnden förväntas understiga budget med -11,6 mnkr. De övriga nämnderna prognostiserar överskott eller budget i balans vid slutet av året.

Årets investeringsbudget uppgår till 131,1 mnkr varav 13,3 mnkr är ombudgeterade investeringsmedel. Utfallet per sista augusti uppgår till 36,1 mnkr. Prognosen visar att investeringsutgifterna kommer att uppgå till 96,1 mnkr vid helåret.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2023-10-01
Delårsrapport per 2023-08-31 för Herrljunga kommun

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Kommunfullmäktige föreslås godkänna upprättad delårsrapport 2023-08-31 för Herrljunga kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Fortsättning KS § 177

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Delårsrapport 2023-08-31 för Herrljunga kommun godkänns.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Delårsrapport 2023-08-31 för Herrljunga kommun godkänns.

Expedieras till:
För kännedom till:

Revisorer
Kommunens samtliga nämnder

KF § 176

DNR KS 2023/23

Avsägelse som ersättare i socialnämnden

Sammanfattning

Bo Naumburg (V) har i skrivelse daterad 2023-10-30 avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i socialnämnden med omedelbar verkan.

Beslutsunderlag

Skrivelse daterad 2023-10-30

Förslag till beslut

Bo Naumburg (V) entledigas som ersättare i socialnämnden.

Beslutsgång

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om Bo Naumburgs (V) avsägelse godkänns och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Bo Naumburg (V) entledigas från uppdraget som ersättare i socialnämnden.

För kännedom till: Socialnämnden

KF § 177

DNR KS 2023/23

Fyllnadsval av ersättare i socialnämnden

Sammanfattning

Vänsterpartiet har i skrivelse daterad 2023-10-30 föreslagit Caisa Edström (V) till ny ersättare i socialnämnden.

Beslutsunderlag

Skrivelse daterad 2023-10-30

Förslag till beslut

Caisa Edström (V) väljs till ersättare i socialnämnden för resterande del av mandatperioden.

Beslutsgång

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om Vänsterpartiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Caisa Edström (V) väljs till ersättare i socialnämnden för resterande del av mandatperioden.

För kännedom till: Socialnämnden

Samverkansgrupp: FSG Socialförvaltningen

Sammanträdesdatum: 2023-10-20
Plats: Mollasjön
Tid: kl. 10.00-11.30

Närvarande**Arbetsgivarrepresentanter**

Sandra Säljö Socialchef
Mariana Andersson Sekreterare

Fackliga representanter

Anna Ågestedt, Kommunal Vänerväst
Ingrid Johansson, Sveriges arbetsterapeuter
Morgan Gunnarsson, Vision
Ann Olsson, Akademikerförbundet SSR

Anmäلت förhinder

Ulf Ellström, Vårdförbundet
Veronica Svantesson, Kommunal Vänerväst

Mötet öppnades

Ordföranden, Sandra, hälsar alla välkomna.

1 Övriga frågor

Inget har anmälts.

2. Uppföljning föregående möte

Inget aktuellt.

3. Information – På gång

3.1 Rekrytering Systemförvaltare/IT-strateg är klara. Markus Libeck börjar den 1 november och Christoffer Jonsson börjar den 6 november.

3.2 Tf. stabschef fortsätter året ut och fackliga företrädare tillstyrker detta.

3.3 Information lämnas om vissa personalförändringar på IFO och rekrytering av ny EC för bistånd/administration kommer att påbörjas.

3.4 Hemgården projektering pågår.

3.5 Upphandling verksamhetssystem pågår.

3.6 Nytt avtal har tecknats om trygghetslarm vilket medför att samtliga trygghetslarm kommer att bytas ut.

4. Från/till LSG/CSG**4.1 Ändrad arbetsgivarrepresentation på LSG inom Vård och omsorg samt att det kommer att hållas ett gemensamt LSG på vardera våren och hösten där verksamhetschef deltar**

Arbetsgivaren ser behov av att ändra arbetsgivarrepresentationen i nuvarande LSG i Vård och omsorg och att verksamhetschef kommer att delta på ett gemensamt LSG på vardera hösten och våren. Sveriges arbetsterapeuter och Kommunal Vänerväst föreslår i stället att de båda LSG inom Vård och omsorg slås samman till ett gemensamt LSG inom Vård och omsorg. Arbetsgivaren tar med sig förslaget och återkommer snarast. Det ska kollas upp om beslutsmandat och representation från

enheterna. Om det är möjligt att genomföra kommer så att ske från nästkommande månad. Fackliga företrädare samtycker till att det beslutas och genomförs.

5. Årshjulet

Enligt årshjulet skall det under oktober månad informeras om Kommunövergripande rutin krishantering och första hjälpen. Fråga ställs om HLR-utbildning och om det finns planering för detta. Arbetsgivaren tar med frågan och återkommer.

6. Arbetsmiljö

Sammanställningar av inkomna KIA-anmälningar till och med 231012 redovisas. Det ska kollas upp vad som gäller angående formuleringen kollega.

7. Nämnd

1. Budget och verksamhetsplan 2024 Socialnämnden enligt bilaga.
2. Bestämmelser och taxa gällande alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter och lag om vissa receptfria läkemedel enligt bilaga.
3. Årlig översyn av riktlinjer – Taxor och avgifter enligt bilaga.
4. SN Förlängning av samverkansavtal med Västra Götalandsregionen avseende ungdomsmottagningar enligt bilaga.
5. Utvärdering av projektet Ung omsorg samt äskande ur kommunstyrelsens utvecklingsfond enligt bilaga.
6. Sammanträdesplan 2024 för socialnämnden enligt bilaga.

8. Verksamhetsfrågor

8.1 Information – Gemensam bemanningsenhet med bildning

Arbetsgivaren informerar att det finns ett förslag om en gemensam bemanningsenhet för socialförvaltningen och bildning. Risk- och konsekvensanalyser kommer att genomföras. Fackliga företrädare tar emot informationen. Ärendet återkommer.

8.2 Information – Förslag att rekrytera samordnare som ersättare för EC hemtjänst under studieledighet

Arbetsgivaren föreslår att det kommer att rekryteras en samordnare som ersättare under ordinarie enhetschefs studieledighet. Risk- och konsekvensanalys kommer att genomföras. Fackliga företrädare tar emot informationen. Ärendet återkommer.

8.3 Beslut – Organisationsförändring av HSV-enheten som fördelas i två enheter – HSV-enheten (sjuksköterskor) och enhet Rehab/Korttid samt fördelning av chefskap

Arbetsgivaren föreslår organisationsförändring att HSV-enheten fördelas i två enheter samt att nuvarande tjänst som biträdande enhetschef övergår till vara enhetschef för Rehab/korttid. Risk- och konsekvensanalys har gjorts och delgetts. Sveriges arbetsterapeuter påtalar att det är angeläget att det tydliggörs att hälso- och sjukvård innefattar både sjuksköterskor och rehab. Fackliga företrädare tillstyrker arbetsgivarens förslag om organisationsförändring samt att nuvarande biträdande enhetschef övergår till att vara enhetschef för enheten Rehab/korttid. Förändringen träder i kraft vid årsskiftet. Ärendet är därmed samverkat och beslutat. Detta beslut ersätter MBL-förhandling.

8.4 Information – Ersättare enhetschef inom Socialt stöd

Arbetsgivaren informerar att man under kommande enhetschefs föräldraledighet ej kommer att tillsätta ersättare utan i stället fördela arbetsuppgifterna inom enhetschefsgruppen inom Socialt stöd. Fackliga företrädare tar emot informationen.

Samverkansgruppsmöte

PROTOKOLL

2023-10-20

Mötet avslutas

Ordföranden tackar för visat intresse och engagemang och förklarar mötet avslutat.

Nästa möte

Nästa möte FSG Socialförvaltningen är torsdagen den 16 november kl. 10-12, lokal: Mollasjön.

Vid protokollet:

Mariana Andersson

Justeras:

Sandra Säljö

Herrljunga kommun

Anna Ågestedt
Kommunal Vänerväst

Ingrid Johansson
Sveriges arbetsterapeuter

Morgan Gunnarsson
Vision

Ann Olsson
SSR

Styrelsemöte Mediapoolen Västra Götaland AB

Datum: 30 oktober 2023
Tid: 09.00- 10.30
Plats: Mediapoolen Skövde

Närvarande: Johan Björkman (ordförande)
Åsa Karlsson (Vice ordförande)
Ingemar Samuelsson (styrelseledamot)
Jenni Gustrand (styrelseledamot)
Tony Willner (styrelseledamot)
Kristian Sandström (styrelseledamot)
Petter Johansson (styrelsesuppleant)
Annelie Högberg (styrelsesuppleant) deltog digitalt

Övriga närvarande: Carina Sahlén (VD)
Lennart Pehrsson (ekonomisk konsult)
Mattias Hultqvist (administrativ chef, ekonomiansvarig)
Andreas Johansson (redaktionsansvarig, marknadsansvarig) deltog digitalt
Linda Ekström (sekreterare) deltog digitalt
Sara Perlerot (personalrepresentant) deltog digitalt

§ 40 Val av justerare

Styrelsen beslutade:

Åsa Karlsson

§ 41 Godkännande av dagordningen

Styrelsen beslutade:

Att godkänna dagordningen

§ 42 Föregående protokoll

Styrelsen beslutade:

Att lägga föregående protokoll till handlingarna

§ 43

Ekonomi

Lennart Pehrsson presenterade kvartalsrapport gällande januari till september innehållande prognos för helåret. Lennart Pehrsson presenterade även försäljnings- och monteringsresultat, likviditetsrapport samt rapporten avstämning ekonomi. Se bilagor.

Mattias Hultqvist meddelade att en summa på 200 000 kronor avseende periodiseringskostnader för e-böcker kommer att inkluderas i årets resultat, då e-böckerna tas bort från sortimentet i nya MediapoolenPlay 2024.

Lennart Pehrsson berättade att budgetprocessen för 2024 är initierad.

Styrelseordförande Johan Björkman ställde frågan om varaktigheten för de nuvarande kommunavtalen, och Mattias Hultqvist informerade om att inga avtal löper ut under 2024. För närvarande finns heller ingen indikation på att någon kommun har för avsikt att säga upp sitt avtal med Mediapoolen.

Styrelsen önskar att bolaget skall sträva ytterligare efter att försöka finnas med som aktör att beakta vid eventuella ny- och ombyggnationer i kommunerna.

Styrelsen beslutade:

Att notera informationen

§ 44

VD- rapport

Carina Sahlén hälsade välkommen till dagens styrelsemöte innan hon informerade om att Mediapoolen löpande uppdaterar dokument, exempelvis är arbetsmiljödelegationen för redaktionschef och försäljningschef nu klart. För styrelsedagen kommer en uppdatering avseende "Arbetsordning för styrelsen" samt "VD instruktion" att påbörjas. Arbetet med att upprätta styrelsens verksamhetsplan påbörjas.

Carina Sahlén presenterade därefter Mediapoolens senaste Digitala Kvart som handlar om Digital Beredskap och lanserades i samband med beredskapsveckan som genomfördes i förskolor och skolor. Digital Kvart, samverkansprojektet mellan mediecentralerna i södra Sverige, vill sänka digitala trösklar hos pedagoger samtidigt som det uppfyller vårt uppdrag att bistå ägarkommunerna med kompetensförstärkning.

Vidare berättade Carina Sahlén att arbetet med att utveckla MediapoolenPlay fortgår. Den sjätte november bjuds användarna in att testa plattformen och fjärde december sker lanseringen. MediapoolenPlay har också visats för Utvecklingsgruppen som är nöjda med utfallet.

I november kommer årets teknikdagar att äga rum i Skövde, Uddevalla och Borås. Under dessa evenemang demonstrerar vi MediapoolenPlay och Seniorwebben för besökarna som också ges möjlighet att titta på AV-teknik och välfärdsteknik.

Därefter berättade Carina Sahlén att höstens personaldag genomfördes på Wrågården i Falköping. Vi jobbar med att stärka bolaget internt och få ökad kännedom om varandras arbetsområden.

Ägardialog med Fyrbodal har ägt rum och Carina Sahlén och Andreas Johansson som var där upplevde mötet positivt.

Ett nytt ägarutskick har också skickats ut och fler kommunbesök är inplanerade, bland annat i Hjo och Grästorp.

Carina Sahlén informerade vidare om att Mediapoolen inväntar besked från Omställningsfonden gällande de nya ansökningar som skickats in med förhoppning att kunna vässa kompetensen i bolaget ytterligare.

Avslutningsvis diskuterade styrelsen regeringsförslaget om minskad användning av digitala verktyg i förskolan. Carina Sahlén meddelade att Mediapoolen bevakar frågan och fortsätter erbjuda vårt utbud för pedagogerna, som i slutändan själva styr utformningen av sin undervisning.

§ 45 Övriga frågor

Mediapoolens förra styrelseordförande har avlidit. Styrelsen beslutar att visa sitt deltagande med en blomma.

Ägarsamråd, digitalt, 21 november kl. 9.00-12.00

§ 46 Nästa möte

19 december klockan 10.00-12.00 på Mediapoolen i Uddevalla. Avslutas med julbord.

Linda Ekström

Linda Ekström
Date: 2023-11-02 07:08 CET
Role: Administratör
Signed via account: linda@mediapoolen.se

Johan Björkman **Meddelande 6**

Johan Björkman
Date: 2023-11-02 08:15 CET
Role: Styrelseledamot, Ordförande
Signed via account: johan.bjorkman@svenljunga.se

Åsa Karlsson

Åsa Karlsson
Date: 2023-11-02 12:43 CET
Role: Styrelseledamot, Vice ordförande
Signed via account: asa.karlsson@gotene.se

PERIODRAPPORT JANUARI-SEPTEMBER 2023

KOMMENTARER

För årets första 9 månader redovisar bolaget ett resultat på + 179 407 kr mot budgeterat resultat – 1 969 311 kr. Försäljning och montering av utrustning går fortsatt mycket bra och genererar vinster till bolagets övriga verksamheter. Under perioden är kostnaden för filmrättigheter under budget, vilket innebär att motsvarande kostnad andra halvåret kommer att vara högre än budgeterat.

Prognos för 2024 är ett resultat på + 845 000 kr.

MEDIAPOOLEN

VÄSTRA GÖTALAND AB

Resultaträkning 2023

JANUARI - SEPTEMBER

	UTFALL	BUDGET	PROGNOS HELÅR
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning -Avtal	10.086.727	9.967.527	13.425.000
-Försäljning	17.356.564	13.544.814	33.580.000
-Övrigt	<u>560.204</u>	<u>214.541</u>	<u>630.000</u>
Summa intäkter mm	28.003.495	23.726.882	47.635.000
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter	-15.388.218	-13.061.637	-29.325.000
Övriga externa kostnader	-3.655.669	-3.569.314	-5.075.000
Personalkostnader	-9.281.627	-9.488.944	-13.035.000
Intäkter personal	+548.015	+513.738	+715.000
Avskrivningar av materiella och Immateriella anläggningstillgångar	<u>-106.115</u>	<u>-97.533</u>	<u>-135.000</u>
Summa rörelsens kostnader	-27.883.614	-25.703.690	-46.855.000
Rörelseresultat	119.881	-1.976.808	780.000
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	59.526	7.497	65.000
Räntekostnader och liknande resultatposter	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa resultat från finansiella investeringar	59.526	7.497	65.000
Resultat efter finansiella poster	179.407	-1.969.311	845.000
Periodens resultat	179.407	-1.969.311	845.000

Verksamhetsberättelse FoU Sjuhärad Vårld 20230101-20231231

FoU Sjuhärad Vårld (FoUS) är ett samarbete reglerat genom avtal mellan Högskolan i Borås (HB) och kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. FoUS förvaltas av HB som organiserar verksamheten inom Akademien för Vård, arbetsliv och vårld. FoUS syfte är att bedriva forskning och utveckling inom vårldsområdet inom det kommunala ansvarsområdet. FoUS styrs av styrgruppen som är sammansatt av social-/förvaltningschefer i ägarkommunerna samt prefekt för institutionen Arbetsliv & Vårld samt förvaltningschefen på HB. FoUS ska i samspel mellan praktik och forskning utveckla kunskap, sprida kunskap samt bidra till kunskapsanvändning inom det kommunala vårldsområdet.

FoUS är verksam inom ägarkommunernas vårldsområde: socialtjänst, vård, omsorg och angränsande verksamheter. Vidare utvecklar och sprider FoUS kunskap samt medverkar till att kunskapen används.

FoUS vill bidra till en bra verksamhet för de som arbetar och bor i kommunerna. Ambitionen är således att FoUS ska vara en angelägenhet för såväl kommuninvånarna som medarbetarna inom vårldsområdet. HB bidrar till FoUS kompetens genom att lärare och forskare ges möjlighet att till viss del vara verksamma där. Forskningsresultat används i undervisningen och på det sättet bidrar FoUS till att stärka forskningsanknytningen på flera utbildningsprogram på HB.

FoUS viljeinriktning och mål

- FoUS ska bidra till *kunskapsbildning* som är relevant för ägarparterna
- FoUS ska bidra till *kunskapsspridning*; såväl egen som andras forskning
- FoUS ska tillsammans med ägarparterna bidra till *kunskapsanvändning*

FoUS strävar efter en nära dialog med ägarkommunerna för att identifiera kunskapsbehov och utvecklingsområden och utifrån det starta forskningsprojekt. Detta görs bl a genom att vi besöker förvaltnings-/socialchefernas ledningsgrupper i kommunerna och medverkar på Boråsregionens chefsnätverk. I förvaltningschefsnätverket är FoUS verksamhetschef adjungerad. Projekt kan även initieras av politiker vid kommunbesök eller ägarforum, men även genom att enskilda medarbetare i medlemskommunerna kontaktar FoUS. Utifrån dessa dialoger initieras praktiska forskningsprojekt sprungna ur ägarkommunernas behov.

FoUS verksamhet 2023 har i stort sett fortsatt inriktningen med målet att vara en angelägenhet för såväl kommuninvånarna som medarbetarna inom det kommunala vårldsområdet.

Finansiering

De projekt som initieras finansieras inom ramen för FoUS budget. För att utveckla verksamheten beslutades 2022 att varje projekt även skulle generera en forskningsansökan. Detta föll väl ut när det gäller projektet *"Detaljstyrningens janusansikte - en samskapande studie om hemtjänstens villkor utifrån undersköterskors och omsorgstagares perspektiv"* som beviljades forskningsmedel från Forte 2023. Därmed har FoUS två forskningsprojekt som är finansierade av Forte eftersom vi fick medel från Forte 2022 för projektet *"Vad professionen gör som datorn inte kan"*. Resterande ansökningar har vi ännu inte fått besked om. Den ena ansökan, *Att styra eller administrera välfärden? Ett nytt professionellt fält inom socialtjänst och äldreomsorg"* är inlämnad till Vetenskapsrådet. Här fokuseras på det vi beskriver som "välfärdens administratörer. Fokus är på de kvalificerade administrativa yrkesgrupperna som HR, kommunikatörer och controllers och hur de ser på sin roll i förhållande till kärnverksamheten. Dessutom har en projektansökan lämnats in till Forte om brukarmedverkan och hur detta påverkar de medborgarnära professionerna/yrkena. Projektet heter *"Samskapande välfärdstjänster: möjligheter och risker för brukare och yrkesutövare"*. Ytterligare en ansökan har påbörjats som kommer att lämnas in 2024. Upprinnelsen till denna är FoUS-projektet *"Anhörigas vardag och möte med anhörigstöd"* som avslutades 2022. Ansökan är ett samarbete med Göteborgs Universitet och anhörigstödet i Borås stad.

Organisation och resurser

Styrgrupp och arbetsutskott

Styrgruppen fattar beslut om verksamhetens inriktning och ekonomi. Representant från Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund är adjungerad i styrgruppen.

Arbetsutskottet (AU) bereder ärenden inför styrgruppens sammanträden. AU ska bestå av en representant från HB och en representant från kommunerna. Under 2023 har AU bestått av Hans Abrahamsson (Förvaltningschef Borås stad) och Claes Lennartsson (prefekt på institutionen "Arbetsliv och välfärd" HB).

Under 2023 sammanträdde styrgruppen fyra gånger och bestått av följande personer:

Hans Abrahamsson, Förvaltningschef Borås (ordförande)

Claes Lennartsson, prefekt på institutionen "Arbetsliv och välfärd" HB (vice ordförande)

Anna Cregård, förvaltningschef HB

Angela Madsen Jonsson, sektionschef omsorg Tranemo

Nina Landström, socialchef Ulricehamn

Sandra Larewall, socialchef Svenljunga

Maria Olsson, socialchef Vårgårda

Rickard Ohlsson, socialchef Bollebygd

Magnus Stenmark, Förvaltningschef Borås

Sandra Säljö, socialchef Herrljunga (Ersättare 2307-2310 Jennie Turunen tf socialchef)

Susanne Åhman, socialchef Mark

Margareta Carlén, verksamhetschef FoUS

Adjungerad

Sara Esbjörnsson, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Personal/FoUS medarbetare 2023

Administratör/Forskningshandläggare/Kommunikatör:

Carina Théen, forskningshandläggare (20%)

Kristina Axelsson, kommunikatör (20%)

Margareta Carlén, verksamhetschef (50%)

Forskargrupp:

Margareta Carlén, lektor (30%. Forteprojekt fom 230701)

Julia Carlsson, lektor (40%. Fom 231101 45% Forteprojekt och 5% FoUS)

Erik Eriksson (35%)

Teres Hjärpe, lektor (40%. Fom 231101 40% Forteprojekt och 20% FoUS)

Danka Miscevic, lektor (30%. Fom 230701 Forteprojekt 40% och 5% FoUS)

Goran Puaca, lektor (40%)

Styrdokument

Ägarparternas inbördes avtal samt verksamhetsprogram för FoU Sjuhärad gäller från 2020-01-01 till 2023-12-31.

Verksamhet 2023

Den huvudsakliga verksamheten består av de forskningsprojekt som initierats av kommunerna. Både de som finansieras av FoUS och de som finansieras av Forte. Under 2022 beslutades att istället för att skriva rapporter kommer projekten att presenteras i olika former i kommunerna efter önskemål. Skriftlig rapportering kommer att ske genom artiklar i svenska vetenskapliga tidskrifter. FoUS arrangerade dessutom sju seminarier under 2023.

Projekt under 2023

Värdeskapande hemtjänst, Borås stad

Under 2022 påbörjades en fortsättning av det pilotprojekt inom hemtjänsten i Borås stad som avslutades 2021. Syftet var då att följa förändringsarbetet ”Värdeskapande hemtjänst”. Här intervjuades ledningspersoner, undersköterskor, administrativ personal, politiker och brukare för att utröna vad ”värdeskapande hemtjänst” innebär utifrån olika perspektiv. Här fanns även en referensgrupp där samtliga som blivit intervjuade fanns representerade. Där diskuterades delresultat och det som kan betecknas som knäckfrågor för att skapa en god hemtjänst för brukarna och som beaktar undersköterskornas arbetsvillkor. Utifrån dessa diskussioner lämnades en forskningsansökan in till Forte som beviljades vilket resulterade i att projektet delvis kom att få ett annat fokus:

Detaljstyrningens janusansikte - en samskapande studie om hemtjänstens villkor utifrån undersköterskors och omsorgstagares perspektiv (Forte-projekt)

Under diskussionerna med referensgruppen i projektet ovan framkom det en ambivalens hos såväl omsorgstagare (som vi valt att kalla de äldre i det här projektet utifrån diskussioner med de äldre själva) som undersköterskor. Detaljstyrningen begränsar undersköterskornas handlingsutrymme, men samtidigt förhindras att arbetet blir gränslöst. Omsorgstagaren efterfrågar en mer flexibel hemtjänst samtidigt som detaljstyrningen kan motiveras utifrån rättvisa och en försäkran om att få den beviljade insatsen. Därav beskrivningen av styrningen som ett janusansikte.

Meddelande 8

Syftet med forskningsprojektet är att studera, förstå och förklara hur styrningen av hemtjänstens kärnverksamhet upplevs påverka det vardagliga arbetets innehåll och praktik sett utifrån såväl undersköterskornas som omsorgstagarnas perspektiv. I en samskapande forskningsprocess vill vi bidra till att utarbeta nya styrformer som kan tillgodose såväl undersköterskornas som omsorgstagarnas behov.

Organisering av digital inkludering för äldre – lärdomar från en modellkommun

Projektet är en studie i Borås, en av de kommuner som SKR år 2010 utsåg till modellkommun för arbetet med digitalisering inom äldreomsorgen. I studien fokuseras tre av de aktiviteter som genomförts inom ramen för arbetet; lån av surfplatta, digitalt stöd och digitala teknikträffar. Det övergripande syftet med projektet är att belysa och skapa förståelse för de utmaningar och möjligheter som följt i spåren av de aktiviteter som modellkommunen initierat när det kommer till organiseringen av digital inkludering (projektet avslutas årsskiftet 2023-2024)

Förändringsarbete inom LSS

Projektet tog inledningsvis fasta på de förändringsarbeten inom LSS som pågick i Vårgårda och Tranemo. I båda dessa kommuner pågick ett aktivt förändringsarbete för att utveckla LSS-verksamheten för att möta nya brukare, öka brukarnas delaktighet i samhället och utveckla personalens kompetens. I projektet har funnits ett särskilt fokus på hur LSS-lagen tolkas och omsätts i praktiken där områdena boende, arbete och fritid undersökts. Projektet avslutades under 2023. En vetenskaplig artikel kommer att skickas i till Socialvetenskaplig tidskrift. Utifrån detta projekt och projektet nedan har även en forskningsansökan lämnats in till Forte.

Brukarmedverkan

Syftet med projektet *Brukardelaktighet och brukarinflytande på Sociala omsorgsförvaltningen i Borås stad* är att öka kunskap om hur brukarinflytande och brukardelaktighet med personer med funktionshinder kan samskapas i praktiken. Begreppet samskapa innebär att fokus kommer vara på både brukare och företrädare för förvaltningen. Under hösten 2023 genomfördes elva fokusgrupper inom tre olika områden: bostad med särskild service (LSS); bostad socialpsykiatri (SoL); och personlig assistans (LSS). Inom varje område kommer erfarenheter och tankar om inflytande och delaktighet från brukare, medarbetare och chefer att diskuteras inom de olika fokusgrupperna. Fokus kommer att vara på såväl fördelar med brukardelaktighet och brukarinflytande, men också vilka risker och utmaningar som de olika aktörerna ser från sina respektive perspektiv. Som framgått har en forskningsansökan lämnats in till Forte under hösten 2023.

Tillitsbaserad styrning

Ambitionen att införa tillitsbaserad styrning är något som har fått stort genomslag i de flesta kommuner sedan några år tillbaka. Ulricehamns kommun ingick i ett nationellt nätverk under ledning av Louice Bringselius. All ledningspersonal är väl införstådda med den tillitsbaserade styrningen, men i det här projektet var fokus att studera vilket genomslag dessa intentioner får för de som arbetar närmast kommuninvånarna. Efter en diskussion med Ulricehamns kommun under 2023 bestämdes att projektet kommer att fokusera på det så kallade LEVA-projektet. Ett demensboende som har gått från en tidsstyrning av undersköterskornas arbete till att arbeta mer tillitsbaserat och där relationen med de boende lyfts fram.

Bevekelsegrunder vid placeringar av barn och unga

Projektet tar sin utgångspunkt i tidigare forskning och nationell statistik som bekräftar konstant ökande antal orosanmälningar till Socialtjänsten, samt allt högre komplexitet i de

Meddelande 8

anmälningar som leder till att en barnavårdsutredning inleds. Projektet undersöker om och hur denna utveckling tar sig uttryck i sju kommuner - hur ärendeströmning hanteras och vilka utmaningar, kompromisser och dilemman det medför i utrednings- och placeringsarbetet. Under tidig vår 2023 avslutades fältarbetet för datainsamling, under sen vår och tidig höst 2023 har alla deltagande kommuner besökts för att återföra resultat och hålla work-shops. I slutet av höstterminen 2023 genomförs en work-shop tillsammans med de verksamhetschefer som initierade projektet för att identifiera samarbetsområden mellan kommunerna på familjehemsområdet. Projektet har presenterats för politiker i Borås, Mark och Ulricehamn samt presenterats och diskuterats i en podd, Socialtjänsten play i Jönköping.

Vad professionen gör som inte datorn kan – En studie om hur socialsekreterare kompletterar teknikens brister (Forte)

Projektet startade 20231101 och syftet är att undersöka användningen av digitala verktyg inom två av socialtjänstens verksamheter, ekonomiskt bistånd och barn och familj, för att studera hur socialsekreterare möter upp det som digitala verktyg inte kan, och på så sätt synliggöra det omdömesprofessionella bidraget i relation till tekniken, med andra ord ”vad professionen gör som inte datorn kan”. För att uppnå syftet besvaras frågorna; Hur samarbetar och interagerar socialsekreterare med digitala verktyg, När uppstår positiva synergier mellan digitala verktyg och socialsekreterare, När behöver socialsekreteraren komplettera respektive kompensera för den digitala tekniken, Hur formas och omformas socialsekreterarnas arbetsroller i spåren av digitalisering?

Seminarier & ägarforum 2023

9 februari

Erik Eriksson Högskolan Borås & Erik Eriksson Lunds Universitet
Om brukarmedverkan och -inflytande inom omsorgen

21 mars

Richard Gäddman, Mälardalens universitet
LSS, mötet omsorgspersonal och brukare

27 april

Mathias Ericson, Göteborgs Universitet
Risk och krishantering ur ett genusperspektiv

30 maj

Doris Lydahl, Göteborgs Universitet
Digitalisering i undersköterskornas vardag

28 september

Vicki Johansson, Göteborgs Universitet
Den lokala demokratins tjänare – om den kommunala tjänstemannarollen i förändring

26 oktober

Anette Fridström, FYS-doktorand anställd i Svenljunga kommun.
Barns möten med socialtjänsten

6 december

Teres Hjärpe, FoUS och Lunds Universitet
Placeringar av barn och unga – om osäkerhet och komplexitet

Meddelande 8

Den 8 september bjöds politiker i ägarkommunerna och representanter från HB in till ett "Ägarforum" då FoUS verksamhet presenterades och diskuterades.

Uppdragsutbildning

Den uppdragsutbildning (Grunden) som FoUS genomförde under 2021 och som vände sig till boendestödjare m fl inom socialpsykiatri och LSS arrangerades även 2023 men nu med Akademin för vård, arbetsliv och välfärd HB som uppdragstagare. FoUS kan således vara en länk mellan kommunerna och högskolan för förmedling av behov av uppdragsutbildningar i kommunerna.

Socionomprogram på Högskolan i Borås

Under 2023 påbörjades diskussioner om att starta ett socionomprogram på HB. Initiativet kom från socialchefsnätverket där Borås stad varit särskilt pådrivande. Under våren startade en arbetsgrupp där FoUS ingick (Verksamhetschef & ordförande). Ett lektorat i socialt arbete är utlyst och efter beslut i styrgruppen kommer FoUS att medfinansiera detta med 500 000 kr/år i tre år. För att kunna bygga upp en miljö runt ett socionomprogram kommer FoUS vara en viktig arena, både när det gäller undervisning och forskning.

FYS-doktorand Svenljunga

Under våren 2023 påbörjades en diskussion med Annette Fridström som är FYS-doktorand (Forskarutbildning för yrkesverksamma inom socialtjänsten) som arbetar i Svenljunga. Meningen är att Annette Fridström efter sin lic-avhandling ska fortsätta vara verksam i kommunen men samtidigt vara en resurs för verksamheten genom den kunskap som erhållits på forskarskolan. På grund av att Svenljunga är en liten kommun bestämdes att Annette ska vara en resurs för samtliga kommuner i Sjuhärad. Styrgruppen beslutade att FoUS finansierar Annette på 50% under 2024.

Samverkan

De som har sin anställning på HB deltar aktivt i forskargrupperna "Arbetsliv och välfärd" och "Hållbar styrning, organisering och ledning i välfärden". Med Lunds Universitet sker en samverkan eftersom en av FoUS forskare har sin anställning där.

[Under 2023 påbörjades diskussioner om ett samarbete med Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund.](#) Samarbetet kommer att handla om att forskningsanknyta det arbetet som kommer att initieras som handlar om den framtida kompetensförsörjningen inom välfärdsområdet. Diskussion har även förts med Marita Flisbäck, föreståndare för Centrum för Välfärdsstudier (CVS) för att bredda samverkan.

Det sker en samverkan mellan de övriga FoU-enheterna i Västra Götaland genom regelbundna möten där vi tar upp gemensamma frågor och håller varandra uppdaterade om respektive verksamhet. På FoU Välfärds årliga nationella konferens fanns även FoUS representerat och ett av våra projekt presenterades.

Under socionomdagarna presenterades projektet *Vad professionen gör som inte datorn kan – En studie om hur socialsekreterare kompletterar teknikens brister.*

Verksamhetsplan FoU Sjuhärad Vårld 2024

FoU Sjuhärad Vårld (FoUS) är ett samarbete reglerat genom avtal mellan Högskolan i Borås (HB) och kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. FoUS förvaltas av HB som organiserar verksamheten inom Akademin för Vård, arbetsliv och vårld. FoUS syfte är att bedriva forskning och utveckling inom vårldsområdet inom det kommunala ansvarsområdet. FoUS styrs av styrgruppen som är sammansatt av social-/förvaltningschefer i ägarkommunerna samt prefekt för institutionen Arbetsliv & Vårld samt förvaltningschefen på HB. FoUS ska i samspel mellan praktik och forskning utveckla kunskap, sprida kunskap samt bidra till kunskapsanvändning inom det kommunala vårldsområdet.

FoUS är verksam inom ägarkommunernas vårldsområde: socialtjänst, vård, omsorg och angränsande verksamheter. Vidare utvecklar och sprider FoUS kunskap samt medverkar till att kunskapen används.

FoUS vill bidra till en bra verksamhet för de som arbetar och bor i kommunerna. Ambitionen är således att FoUS ska vara en angelägenhet för såväl kommuninvånarna som medarbetarna inom vårldsområdet. HB bidrar till FoUS kompetens genom att lärare och forskare ges möjlighet att till viss del vara verksamma där. Forskningsresultat används i undervisningen och på det sättet bidrar FoUS till att stärka forskningsanknytningen på flera utbildningsprogram på HB.

FoUS viljeinriktning och mål

- FoUS ska bidra till *kunskapsbildning* som är relevant för ägarparterna
- FoUS ska bidra till *kunskapsspridning*; såväl egen som andras forskning
- FoUS ska tillsammans med ägarparterna bidra till *kunskapsanvändning*

FoUS strävar efter en nära dialog med ägarkommunerna för att identifiera kunskapsbehov och utvecklingsområden. Detta görs bl a genom att vi besöker förvaltnings-/socialchefernas ledningsgrupper i kommunerna och medverkar på Boråsregionens chefsnätverk. I socialchefsnätverket är FoUS verksamhetschef adjungerad. Projekt kan även initieras av politiker vid kommunbesök eller ägarforum, men även genom att enskilda medarbetare i medlemskommunerna kontakter FoUS. Den forskning som bedrivs inom ramen för FoUS ska således grunda sig i de frågor som väcks i medlemskommunerna.

Organisation och resurser

Styrgrupp och arbetsutskott

Styrgruppen fattar beslut om verksamhetens inriktning och ekonomi.

Arbetsutskottet (AU) bereder ärenden inför styrgruppens sammanträden. AU ska bestå av en representant från HB och en representant från kommunerna. AU består av Hans Abrahamsson, förvaltningschef IFO Borås stad och Claes Lennartsson, prefekt för institutionen Arbetsliv & Välfärd Högskolan i Borås.

Styrgruppen består av följande personer

Hans Abrahamsson, Förvaltningschef Borås (ordförande)

Claes Lennartsson, prefekt på institutionen ”Arbetsliv och välfärd” HB (vice ordförande)

Anna Cregård, förvaltningschef HB

Angela Madsen Jonsson, sektionschef omsorg Tranemo

Nina Landström, socialchef Ulricehamn

Sandra Larewall, socialchef Svenljunga

Maria Olsson, socialchef Vårgårda

Rickard Ohlsson, socialchef Bollebygd

Magnus Stenmark, Förvaltningschef Borås

Sandra Säljö, socialchef Herrljunga

Susanne Åhman, socialchef Mark

Margareta Carlén, verksamhetschef FoUS

Adjungerad

Sara Esbjörnsson, Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Personal/FoUS medarbetare 2024

Administratör/Forskningshandläggare/Kommunikatör:

Carina Théen, forskningshandläggare (20%)

Kristina Axelsson, kommunikatör (20%)

Margareta Carlén, verksamhetschef (50%)

Forskargrupp:

Margareta Carlén, lektor (30% Forteprojekt)

Julia Carlsson, lektor (45% Forteprojekt och 5% FoUS)

Erik Eriksson, lektor (35% FoUS)

Erik Eriksson, lektor (20%)

Annette Fridström, socialsekreterare & fil lic (50% FoUS)

Teres Hjärpe, lektor (40% Forteprojekt och 20%)

Danka Miscevic, lektor (40% Forteprojekt och 5% FoUS)

Goran Puaca, lektor (40% FoUS)

Styrdokument

Ägarparternas inbördes avtal samt verksamhetsprogram för FoU Sjuhärad gäller från 2024-01-01 till 2027-12-31.

Finansiering

Vid större FoU-insatser beslutar styrgruppen om vilken verksamhet som ska finansieras inom ramen för FoUS, vilken som det ska sökas externa medel för och vilken verksamhet som finansieras av respektive uppdragsgivare/ägarkommun.

Verksamhet

Det huvudsakliga arbetet inom FoUS är de forskningsprojekt som bedrivs i sjuhäradskommunerna. FoUS arrangerar även 6-7 seminarier/år. Dessutom erbjuds workshops och forskarcirklar huvudsakligen i samband med att forskningsprojekten avslutas. Under 2022 beslutades att istället för att skriva rapporter kommer projekten att presenteras i olika former i kommunerna efter önskemål. Skriftlig rapportering kommer att ske genom artiklar i svenska vetenskapliga tidskrifter. Dessutom kommer sex till sju seminarier att genomföras. FoUS bevakar även relevant forskning för ägarkommunerna. Ytterligare en del som blivit allt viktigare är att söka externa medel. Genom de medel som FoUS erhöll under 2022-2023 kan verksamheten utökas ytterligare.

Forskningsprojekt 2024

Forskningsprojekten ska bidra till utveckling i medlemskommunerna men ska även ha en vetenskaplig förankring och kvalitet. Att lyssna av behov i kommunerna är en garant för att forskningsprojekten har hög relevans i kommunerna. Under 2024 kommer de nystartade projektens relevans och kommunernas förväntningar tydligare skrivas fram.

De projekt som initieras av FoUS ska alltså grunda sig i frågor, problem och utmaningar som väcks i ägarkommunerna. De ska dock inte bara vara relevanta i den enskilda kommunen utan ha betydelse för samtliga ägarparter. Samtliga projekt tas därför upp i styrgruppen innan det initieras. På det sättet grundar sig forskningsprojekten i frågeställningar som tar fasta på kommunernas behov och som är angelägna för våra ägarparter. I de praktiska forskningsprojekten vi har är oftast en referensgrupp knuten. Denna ska med fördel representeras av såväl medarbetare, ledning, politiker och brukare. Där diskuteras kontinuerligt preliminära forskningsresultat och frågeställningar som kommer upp under projektets gång. En prioritering vi gör i samtliga projekt är även att göra en eller flera återkopplingar till de som intervjuats inom ramen för projektet. På det sättet förs en dialog utifrån det vi kommer fram till och våra resultat kan därmed stärkas och även fördjupas.

Förutom värdet för medlemskommunerna kan vi utifrån våra projekt fördjupa frågeställningar som vi kan använda då vi söker externa medel. Framförallt Fortes utlysning om tillämpad välfärdsforskning är en finansiär som ligger i linje med vårt sätt att arbeta. 2022 fick FoUS forskningsmedel från Forte för projektet "*Vad professionen gör som inte datorn kan*" (4 219 570 kr) och 2023 för projektet "*Detaljstyrningens janusansikte - en samskapande studie om hemtjänstens villkor utifrån undersköterskors och omsorgstagares perspektiv*" (4 458 717 kr).

Följande projekt pågår under 2024:

Bevekelsegrunder vid placeringar av barn och unga

Projektet tar sin utgångspunkt i tidigare forskning och nationell statistik som bekräftar konstant ökande antal orosanmälningar till Socialtjänsten, samt allt högre komplexitet i de

anmälningar som leder till att en barnavårdsutredning inleds. Projektet undersöker om och hur denna utveckling tar sig uttryck i sju kommuner - hur ärendeströmning hanteras och vilka utmaningar, kompromisser och dilemman det medför i utrednings- och placeringsarbetet. Ansatsen är explorativ och kvalitativ med en etnografisk karaktär. Deltagande observationer, intervjuer och dokumentinsamling har genomförts inom individ- och familjeomsorgen i respektive kommun. Observationer har gjorts på olika typer av ärendemöten och handledningsmöten där komplexa ärenden diskuteras. Intervjuer genomfördes främst med enhetschefer, barnavårdsutredare, familjehemssekreterare. Dokument samlades in i form av utredningsdokumentation, styrdokument med mera. Projektet pågår under 2022, 2023 och 2024. Under tidig vår 2023 avslutades fältarbetet för datainsamling, under sen vår och tidig höst 2023 besöktes alla deltagande kommuner för att återföra resultat och hålla work-shops. I slutet av höstterminen 2023 genomförs en work-shop tillsammans med de verksamhetschefer som initierade projektet för att identifiera samarbetsområden mellan kommunerna på familjehemsområdet. Under 2024 påbörjas publikationsarbete genom författande av 2 artiklar på svenska. På längre sikt kommer materialet att användas för flera artiklar i engelskspråkiga tidskrifter.

Vad professionen gör som inte datorn kan – En studie om hur socialsekreterare kompletterar teknikens brister (Forte-projekt)

Syftet med projektet är att undersöka användningen av digitala verktyg inom två av socialtjänstens verksamheter, ekonomiskt bistånd och barn och familj, för att studera hur socialsekreterare möter upp det som digitala verktyg inte kan, och på så sätt synliggöra det omdömesprofessionella bidraget i relation till tekniken, med andra ord ”vad professionen gör som inte datorn kan”. För att uppnå syftet besvaras frågorna; Hur samarbetar och interagerar socialsekreterare med digitala verktyg, När uppstår positiva synergier mellan digitala verktyg och socialsekreterare, När behöver socialsekreteraren komplettera respektive kompensera för den digitala tekniken, Hur formas och omformas socialsekreterarnas arbetsroller i spåren av digitalisering? Under 2022 fick projektet forskningsmedel från Forte. Projektet initierades hösten 2023 och kommer att avslutas hösten 2026.

Detaljstyrningens janusansikte - en samskapande studie om hemtjänstens villkor utifrån undersköterskors och omsorgstagares perspektiv (Forte-projekt)

I ett avslutat FoUS-projekt om hemtjänsten har styrningens konsekvenser tolkats i en referensgrupp som har bestått av forskare, undersköterskor, administrativ personal, chefer, politiker och omsorgstagare (som vi valt att kalla de äldre som får hemtjänst) med preliminära forskningsresultat som underlag.

Dessa diskussioner är upprinnelsen till föreliggande projekt som finansieras av Forte. Under diskussionerna har det framkommit en ambivalent inställning till styrningen hos såväl omsorgstagare som undersköterskor. Detaljstyrningen begränsar undersköterskornas handlingsutrymme, men samtidigt förhindras att arbetet blir gränslöst. Omsorgstagaren efterfrågar en mer flexibel hemtjänst samtidigt som detaljstyrningen kan motiveras utifrån rättvisa och en försäkran om att få den beviljade insatsen. Därav beskrivningen av styrningen som ett janusansikte.

Syftet med forskningsprojektet är att studera, förstå och förklara hur styrningen av hemtjänstens kärnverksamhet upplevs påverka det vardagliga arbetets innehåll och praktik

sett utifrån såväl undersköterskornas som omsorgstagarnas perspektiv. I en samskapande forskningsprocess vill vi bidra till att utarbeta nya styrformer som kan tillgodose såväl undersköterskornas som omsorgstagarnas behov.

Brukarmedverkan

Syftet med projektet *Brukardelaktighet och brukarinflytande på Sociala omsorgsförvaltningen i Borås stad* är att öka kunskap om hur brukarinflytande och brukardelaktighet med personer med funktionshinder kan samskapas i praktiken. Begreppet samskapa innebär att fokus kommer vara på både brukare och företrädare för förvaltningen. Under hösten 2023 genomfördes elva fokusgrupper inom tre olika områden: bostad med särskild service (LSS); bostad socialpsykiatri (SoL); och personlig assistans (LSS). Inom varje område kommer erfarenheter och tankar om inflytande och delaktighet från brukare, medarbetare och chefer att diskuteras inom de olika fokusgrupperna. Fokus kommer att vara på såväl fördelar med brukardelaktighet och brukarinflytande, men också vilka risker och utmaningar som de olika aktörerna ser från sina respektive perspektiv.

LEVA-projektet Ulricehamn

Under 2022 påbörjades ett arbete i Ulricehamn om tillitsbaserad styrning. Under 2023 beslutades att fokus riktas på ett äldreboende och det sk LEVA-projektet. Ett demensboende som har gått från tidsstyrning av undersköterskornas arbete till att arbeta mer tillitsbaserat och där relationen med de boende lyfts fram. Intervjuer (enskilda och fokusgrupper) kommer att ske framförallt med och de boende, undersköterskor, andra relevanta yrkesgrupper och anhöriga.

Barns möten med socialtjänsten

Projektet är ett samarbete med Anette Fridström fd FYS-doktorand (Forskarskola för yrkesverksamma i socialtjänsten) som har sin anställning i Svenljunga kommun. I sin forskning har hon intervjuat barn när de varit med i en barnavårdsutredning. Fokus är hur barnen upplever mötet och kontakten med socialsekreterare. Anette kommer att vara en resurs för samtliga sjuhäradskommuner under 2024 och finansieras av FoUS på 50%.

Publiceringar

Artiklar skrivs utifrån de projekt som avslutades under 2023. Det gäller följande projekt: *Bevekelsegrunder vid placeringar av barn och unga (två artiklar)*, *Organisering av digital inkludering för äldre & Förändringsarbete inom LSS*.

Planerade forskningsansökningar 2024

Anhörigas situation

Under hösten 2023 har en diskussion förts med anhörigstödet i Borås stad och Göteborgs Universitet för att i samverkan formulera en forskningsansökan som kommer att lämnas in till Forte under 2024. Ansökan kommer att ta fasta på föräldrar med barn i skolåldern som har en neuropsykiatrisk diagnos.

Brukarmedverkan

Utifrån det pågående projektet på sociala omsorgsförvaltningen i Borås stad kommer en forskningsansökan lämnas in till Forte som handlar om brukarmedverkan bland sköra grupper (LSS, psykiatri och demensboende)

Barn & unga

Utifrån tidigare FoUS-projekt om placeringar av barn & unga kommer en forskningsansökan påbörjas som kommer att lämnas in 2025.

Seminarier

Under 2024 kommer sju seminarier att arrangeras. Ett av dem som är bokad handlar om våld i nära relationer och hålls av Anna Rypi, Lunds universitet. Det andra seminariet som också är bokad kommer att hållas av Mattias Bengtsson och Tora Nord, HB och handlar om kommunernas roll på den nya arbetsmarknadspolitiska kartan. Ytterligare ett seminarium planeras att hållas av den nya lektorn i socialt arbete. Ämnen för de återstående seminarierna är ännu inte fastlagt.

Samverkan

FoU Sjuhärad är förlagt till Akademin för vård, arbetsliv och välfärd på Högskolan i Borås. Här sker en samverkan med enskilda forskare när det gäller forskning och utbildning. De forskare som är knutna till FoUS och har sin anställning på HB är även delaktiga i forskargrupperna "Arbetsliv och välfärd" och "Hållbar styrning, organisering och ledning i välfärden". Vi kommer även att fortsätta samverka med övriga akademier. Under 2024 kommer samarbetet med Lunds Universitet att utvecklas då vi kommer att knyta ytterligare en forskare till FoUS. I ett av de projekt som vi fick medel från Forte ngår även en forskare från högskolan i Halmstad.

En viktig fortsatt extern samverkanspartner är Sjuhärads kommunalförbund Boråsregionen. Här finns stora möjligheter att stärka samarbetet under 2024. Ett område där samverkan kommer att fördjupas är inom kompetensförsörjning inom välfärdsområdet i sjuhäradskommunerna. Planen är att även Centrum för välfärdsstudier på HB kommer att ingå i det samarbetet. Här planeras att söka gemensamma medel. De goda relationer som finns med andra externa samverkanspartner (exempelvis andra FoU-enheter) skall bibehållas och utvecklas men inte regleras i avtal eller fasta strukturer. Verksamhetscheferna för FoU-enheterna träffas regelbundet och FoUS medverkar även på FoU Välfärds årliga konferens samt dialogdagar. I februari deltar Erik i ett seminarium om brukarinflytande anordnat av FoU Centrum för vård, omsorg och socialt arbete i Linköping som använt hans bok *Samskapandets villfarelser* som fördjupningsmaterial för att konkretisera hur de kan arbeta med samskapande med brukare men också för att kritiskt granska begreppet samskapande.